

Europeiska unionens officiella tidning

C 426

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

sextiotvå årgången

18 december 2019

Innehållsförteckning

IV *Upplysningar*

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER, ORGAN OCH BYRÅER

Revisionsrätten

2019/C 426/01

Årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2018 1

SV

IV

(Upplysningar)

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER,
ORGAN OCH BYRÅER

Revisionsrätten

Årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2018

(2019/C 426/01)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	<i>Sida</i>
Förkortningar	3
KAPITEL 1: EU:S GEMENSAMMA FÖRETAG OCH REVISIONSRÄTTENS REVISION	4
INLEDNING	4
EU:S GEMENSAMMA FÖRETAG	4
Offentlig-privata partnerskap som ett kraftfullt verktyg för att leverera forskning och innovation i Europa	4
GEMENSAMMA FÖRETAG SOM ARBETAR INOM RAMPROGRAMMEN FÖR FORSKNING	5
Gemensamma företag inom Horisont 2020	6
Ett gemensamt företag bedriver verksamhet inom Euratom	7
De gemensamma företagen ligger i Europeiska unionen	8
De gemensamma företagen är organiserade i styrningsmodeller med två eller tre parter	9
De gemensamma företagens forskningsverksamhet finansieras av både EU och näringslivs- och forskningspartner	11
Kommissionen gör preliminära utvärderingar och slututvärderingar	12
Alla gemensamma företag har liknande arrangemang för budget och beviljande av ansvarsfrihet	12
VÅR REVISION	13
I vårt uppdrag ingår att granska de gemensamma företagens årsredovisningar och transaktioner	13
Vår revision lyfter fram och inriktas på de centrala risker som har identifierats	13
KAPITEL 2: ÖVERSIKT ÖVER GRANSKNINGSRESULTATEN	15
INLEDNING	15
RESULTATEN AV VÅR ÅRLIGA REVISION AV DE GEMENSAMMA FÖRETAGEN FÖR BUDGETÅRET 2018 ÄR SAMMANTAGET POSITIVA	15
Uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga gemensamma företag	15
Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper	16

Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper	16
Våra iakttagelser gäller områden som kan förbättras	16
De gemensamma företagen följer upp tidigare års granskningsresultat	22
GRANSKNINGSRESULTAT I ANDRA PUBLIKATIONER INRIKTADE PÅ GEMENSAMMA FÖRETAG SOM REVISIONSRÄTTEN NYLIGEN HAR OFFENTLIGGJORT	23
KAPITEL 3: REVISIONSFÖRKLARINGAR OM EU:S GEMENSAMMA FORSKNINGSFÖRETAG	24
3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna	24
GEMENSAMMA FÖRETAG SOM GENOMFÖR EU:S RAMPROGRAM	26
3.2. Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar)	26
3.3. Det gemensamma företaget Clean Sky	32
3.4. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel (IMI)	37
3.5. Det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas (FCH)	42
3.6. Det gemensamma företaget elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap (Ecsel)	47
3.7. Det gemensamma företaget för biobaserade industrier (BBI)	52
3.8. Det gemensamma företaget Shift2Rail	57
DET GEMENSAMMA FÖRETAGET MED VERKSAMHET INOM EURATOM	62
3.9. Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)	62

Förkortningar

Listan med förkortningar innehåller de av EU:s gemensamma företag och andra EU-organ som omfattas av den här rapporten.

Förkortning	Fullständigt namn
Artemis	det gemensamma företaget Artemis för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet för inbyggda datorsystem
BBI	det gemensamma företaget för biobaserade industrier
Easa	Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet
Ecsel	det gemensamma företaget Ecsel
EIT	Europeiska institutet för innovation och teknik
Eniac	det gemensamma företaget Eniac
Euratom	Europeiska atomenergigemenskapen
EVM	Earned Value Management
EuroHPC	det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem
F4E	det gemensamma företaget Fusion for Energy
FCH	det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas
FSE	Fonden för ett sammanlänkat Europa
GD RTD	generaldirektoratet för forskning och innovation
H2020	Horisont 2020-ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020)
IFAC	Internationella revisorsförbundet
IMI	det gemensamma teknikinitiativet för innovativa läkemedel
Intosai	Internationella organisationen för högre revisionsorgan
ISA	IFAC:s internationella revisionsstandarder
Issai	Intosais internationella standarder för högre revisionsorgan
Iter	den internationella termonukleära experimentreaktorn
PMO	byrån för löneadministration och individuella ersättningar
EVM	partnerskap mellan offentliga aktörer
Sesar	det gemensamma Sesar-företaget (det europeiska systemet för flygledningstjänsten)
TEN-T	transeuropeiska transportnät

KAPITEL 1

EU:S GEMENSAMMA FÖRETAG OCH REVISIONSRÄTTENS REVISION

INLEDNING

1.1. Europeiska revisionsrätten inrättades genom fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som extern revisor av EU:s finanser. I den egenskapen agerar vi som oberoende väktare av EU-medborgarnas ekonomiska intressen, särskilt genom att bidra till att förbättra EU:s ekonomiska förvaltning. Mer information om vårt arbete finns i våra verksamhetsrapporter, årsrapporter om genomförandet av EU:s budget, särskilda rapporter, översiktliga analyser och yttranden över ny eller uppdaterad EU-lagstiftning eller över andra beslut med effekter på den ekonomiska förvaltningen.

1.2. Inom ramen för detta uppdrag granskar vi varje år räkenskaperna och de underliggande transaktionerna för EU:s gemensamma forskningsföretag.

1.3. I denna rapport presenteras resultaten av vår revision av EU:s gemensamma forskningsföretag (nedan gemensamt kallade *de gemensamma företagen*) för budgetåret 2018. Rapporten är strukturerad enligt följande:

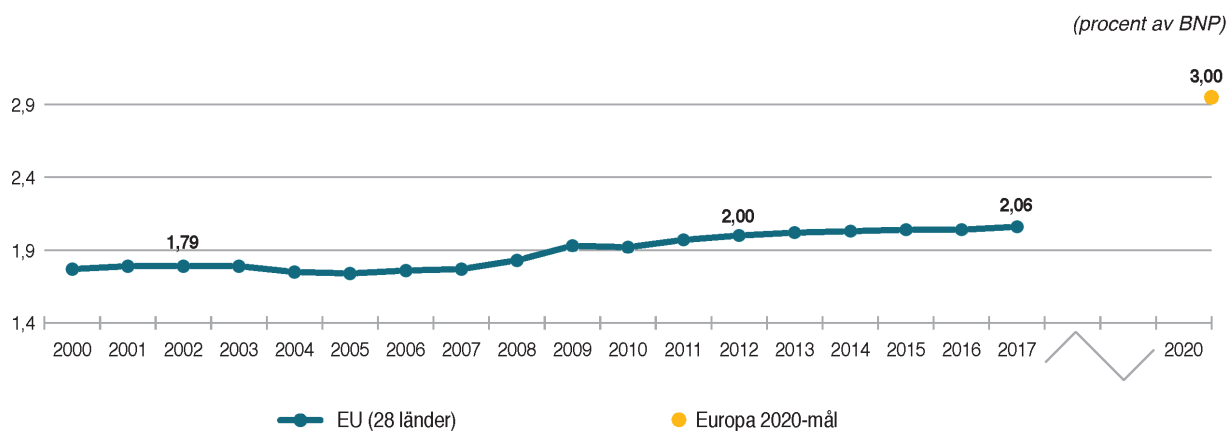
- I kapitel 1 beskrivs de gemensamma företagen och vår revision.
- I kapitel 2 presenteras de övergripande granskningsresultaten.
- Kapitel 3 innehåller revisionsförklaringen för vart och ett av de åtta gemensamma företagen med våra uttalanden och iakttagelser om dels tillförlitligheten i deras räkenskaper, dels lagligheten och korrektheten i de underliggande transaktionerna.

EU:S GEMENSAMMA FÖRETAG

Offentlig-privata partnerskap som ett kraftfullt verktyg för att leverera forskning och innovation i Europa

1.4. Ett av EU:s centrala mål har varit att uppmuntra högre investeringar i forskning för att stimulera EU:s konkurrenskraft. Ett av de fem nyckelmålen i Europa 2020-strategin, som antogs 2010, är att 3 % av EU:s bruttonationalprodukt (BNP) ska anslås till forsknings- och utvecklingsåtgärder (FoTU-åtgärder) (se figur 1.1).

Figur 1.1

Inhemska bruttoutgifter för FoU i EU-28, 2000–2017

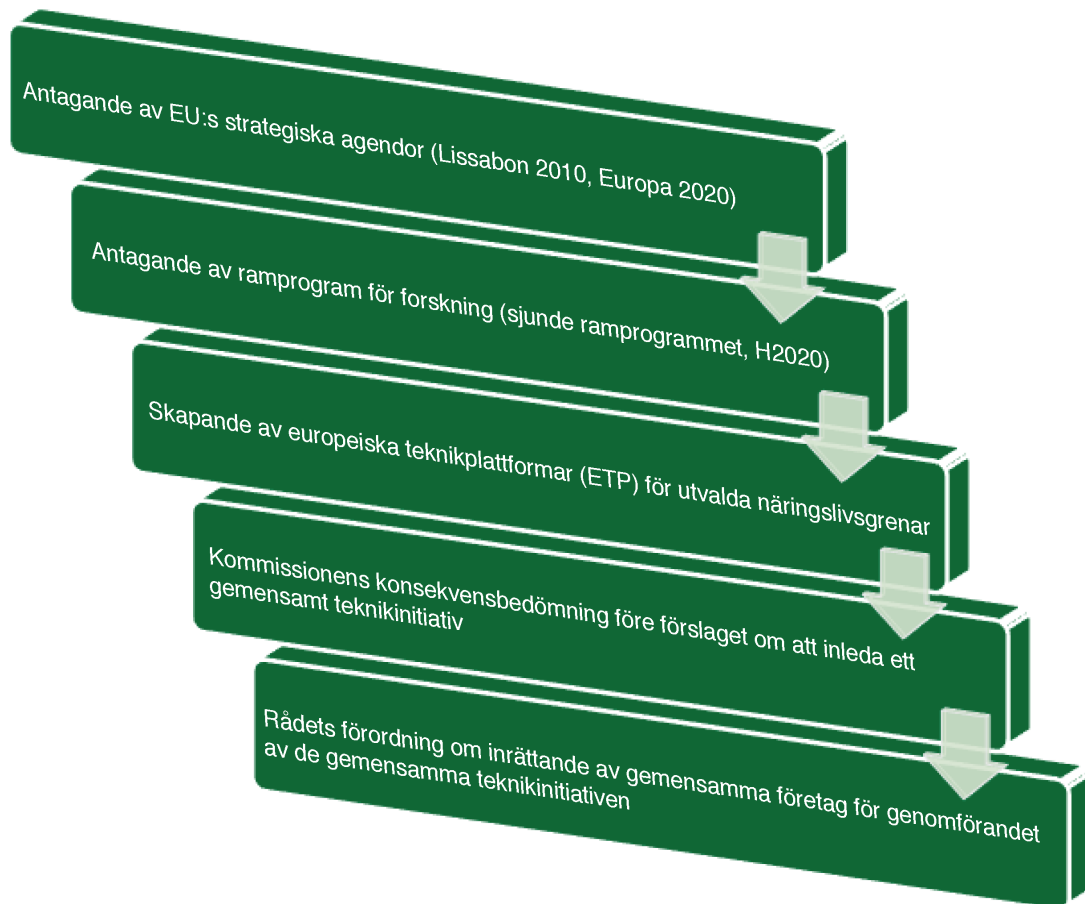
Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från Eurostat, juni 2019.

1.5. Även om utvecklingen mot treprocentmålet har varit långsam har Europeiska kommissionen på nytt betonat vikten av att den vetenskapliga sakkunskapen i Europa omvandlas till säljbara produkter och tjänster. Ett avgörande element var att gå samman med den privata sektorn och medlemsstaterna för att uppnå resultat som ett land eller företag har sämre förutsättningar att klara ensam.

1.6. I juni 2005 presenterade kommissionen rapporten *Fostering Public-Private R&D partnerships to boost Europe's industrial competitiveness* (främja offentlig-privata partnerskap för forskning och utveckling för att stärka Europas industriella konkurrenskraft), och föreslog att det skulle skapas gemensamma teknikinitiativ som särskilda program för genomförandet av industrispecifika forskningsagendor som en juridisk person i form av gemensamma företag (se figur 1.2).

Figur 1.2

Från EU:s strategiska agendor till gemensamma företag

Källa: Revisionsrätten.

GEMENSAMMA FÖRETAG SOM ARBETAR INOM RAMPROGRAMMEN FÖR FORSKNING

1.7. Gemensamma företag är partnerskap mellan kommissionen och näringslivet, och i vissa fall även forskningen, som syftar till att föra projektresultat inom strategiska forsknings- och innovationsområden närmare marknaden och förbättra kopplingen mellan forskning och samhällsutveckling. De inrättas enligt artikel 187 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller (för det gemensamma företaget Fusion for Energy) artiklarna 45–51 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

1.8. Gemensamma företag är en form av offentlig-privat partnerskap som tilldelas ställning som juridisk person. Den offentliga medlemmen är vanligen Europeiska unionen (företrädd av kommissionen) och de privata medlemmarna är från näringslivet och i några fall forskningen. Det finns även andra partner (deltagande stater och internationella organisationer). De gemensamma företagen anpassar sin egen forskningsagenda och tilldelar finansiering, främst genom öppna ansökningsomgångar. Ett undantag är F4E, ett gemensamt företag som ansvarar för Europas bidrag till Iter – världens största vetenskapliga partnerskap, vars mål är att visa att fusion kan bli en bärkraftig och hållbar energikälla.

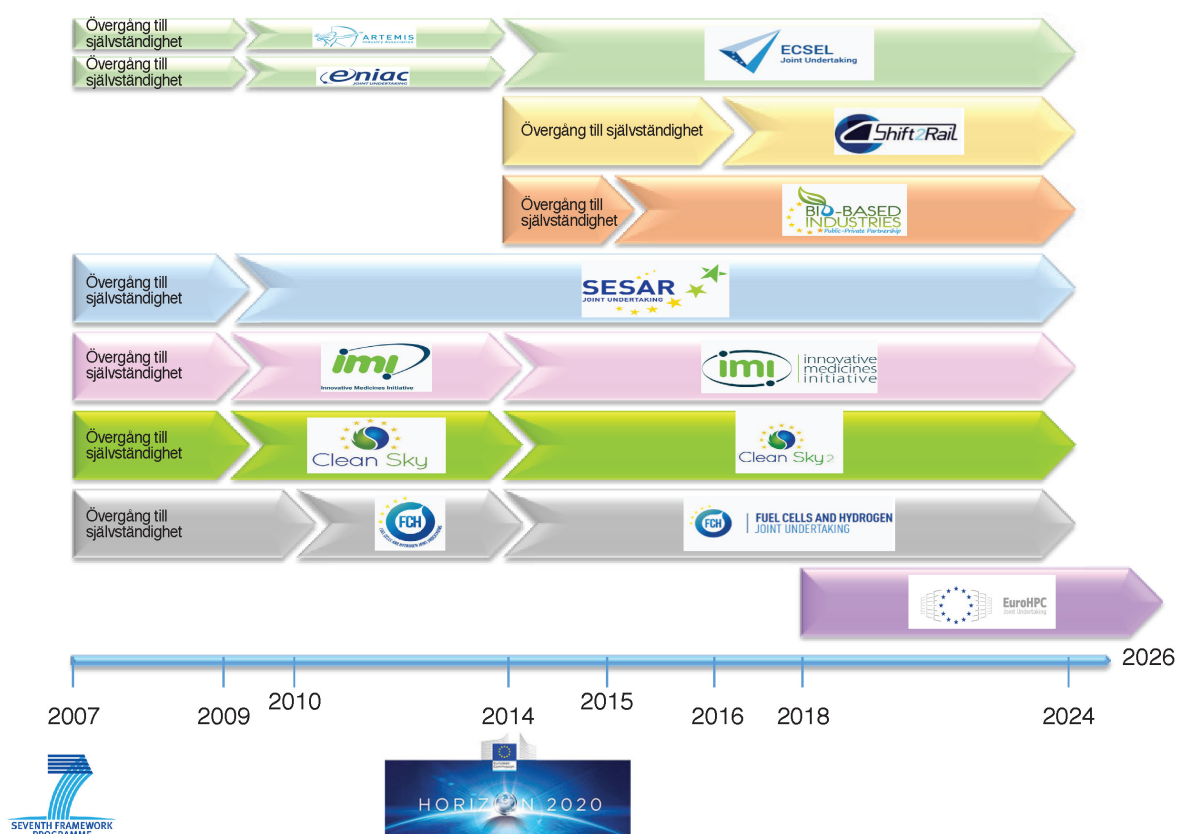
1.9. Gemensamma företag är mycket synliga och påverkar i hög grad viktiga områden i EU-medborgarnas dagliga liv, som transport, energi, hälsa, bioekonomin och den digitala ekonomin. I den här rapporten hänvisar vi till specifika gemensamma företag med hjälp av deras förkortningar. En förteckning över dem finns i början av rapporten.

1.10. Inom sjunde ramprogrammet för forskning, och på kommissionens förslag, antog rådet förordningar om inrättande av de sex första gemensamma företagen: Sesar – forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet, Clean Sky, IMI – initiativet för innovativa läkemedel, FCH – bränsleceller och vätgas, Eniac – nanoelektronik samt Artemis – inbyggda system.

1.11. Alla gemensamma företag som inrättades inom sjunde ramprogrammet förlängdes 2014 med tio år inom ramprogrammet Horisont 2020 (dvs. fram till 2024). EU:s samlade ekonomiska bidrag till de gemensamma företagen fördubblades. Dessutom skapades två nya gemensamma företag – biobaserade industrier (BBI) och Shift2Rail – medan Artemis och Eniac slogs samman till det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap (Ecsel) (se figur 1.3).

Figur 1.3

Utvecklingen av europeiska gemensamma företag

Källa: Europeiska kommissionen, på grundval av rådets förordningar om inrättande av de gemensamma företagen, ändrat av revisionsrätten.

Gemensamma företag inom Horisont 2020

1.12. De här gemensamma företagen genomför specifika delar av Horisont 2020 på områdena transport (CleanSky 2, Shift2Rail och Sesar), transport/energi (FCH 2), hälsa (IMI 2), biobaserade industrier (BBI) och elektroniska komponenter och system (Ecsel). De främsta målen för varje gemensamt företag presenteras i kapitel 3, tillsammans med deras revisionsförklaringar.

1.13. Det gemensamma företaget Clean Sky utvecklar den nya generationens grönare flygplan. Till de främsta resultaten så här långt kan räknas demonstratorn för en öppen rotor, laminarvingar, innovativa rotorblad och en motor med hög kompression för lätta helikoptrar, innovativa sensorer för att upptäcka is och avancerade flygelektroniksystem.

1.14. Det gemensamma företaget IMI påskyndar utvecklingen av innovativa läkemedel, särskilt på områden där det finns ett medicinskt eller socialt behov som inte tillgodosetts. Till de främsta resultaten så här långt hör ett alleuropeiskt nätverk med hundratals sjukhus och laboratorier för utveckling av antibiotika, tester för att förbättra läkemedels säkerhet, en ny metod för kliniska prövningar av demensbehandlingar och en ökad förståelse för de underliggande orsakerna till sjukdomar såsom diabetes, ledgångsreumatism och allvarlig astma.

1.15. Det gemensamma företaget Shift2Rail ägnar sig åt järnvägsinnovation för att förverkliga det gemensamma europeiska järnvägsområdet. Företagets främsta mål handlar bland annat om att halvera järnvägstransporternas livscykelkostnader, fördubbla järnvägskapaciteten och höja tillförlitligheten och punktligheten med upp till 50 %.

1.16. Det gemensamma företaget för forskning om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar) tar fram nästa generations flygledningstjänster. Till de främsta resultaten så här långt kan räknas världens första flygning i fyra dimensioner (3D + tid), flygledningstjänster på distans, fri ruttläggning för att minska flygtiden och bränsleutsläppen samt smidigt informationsutbyte mellan alla leverantörer och användare av flygledningsinformation.

1.17. Det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas (FCH) utvecklar rena lösningar för transport, energi och lagring. Till de främsta resultaten så här långt räknas utbyggnaden av bränslecellsdrivna bussar för rena kollektivtransporter, upprättandet av en EU-värdekedja för bränslecellstackar med bättre prestanda och lägre kostnad, utvecklingen av elektrolystekniken för produktion av grön vätgas, utvecklingen och kommersialiseringen av små kraftvärmeinstallationer för leverans av värme och el till hushåll, samt bättre prestanda och hållbarhet hos material och lägre kostnader för komponenter och system. Företaget inledde även ett regionalt initiativ som över 90 regioner och städer och 50 näringslivspartner har anslutit sig till. Initiativet ska främja synergier och smart specialisering i Europa.

1.18. Det gemensamma företaget för biobaserade industrier (BBI) genomför ett program för forskning och innovation i Europa som bedömer tillgången på förnybara biologiska resurser som kan användas för produktion av biobaserat material och på grundval av detta stödja upprättandet av hållbara biobaserade värdekedjor. Till de främsta resultaten så här långt kan räknas produktion av ett sortiment med innovativa biobaserade produkter för en ny biobaserad gemenskap.

1.19. Det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap (Ecsel) finansierar forskning, utveckling och innovativa projekt för konstruktion och tillverkning av elektronik. Till de främsta resultaten så här långt kan räknas Cesar (kostnadseffektiva metoder och processer för säkerhetsrelaterade inbyggda system), som har haft stor betydelse för den europeiska industrin för inbyggda system, och E3Car som löste de största utmaningarna för elfordon med hjälp av avancerade halvledarkomponenter.

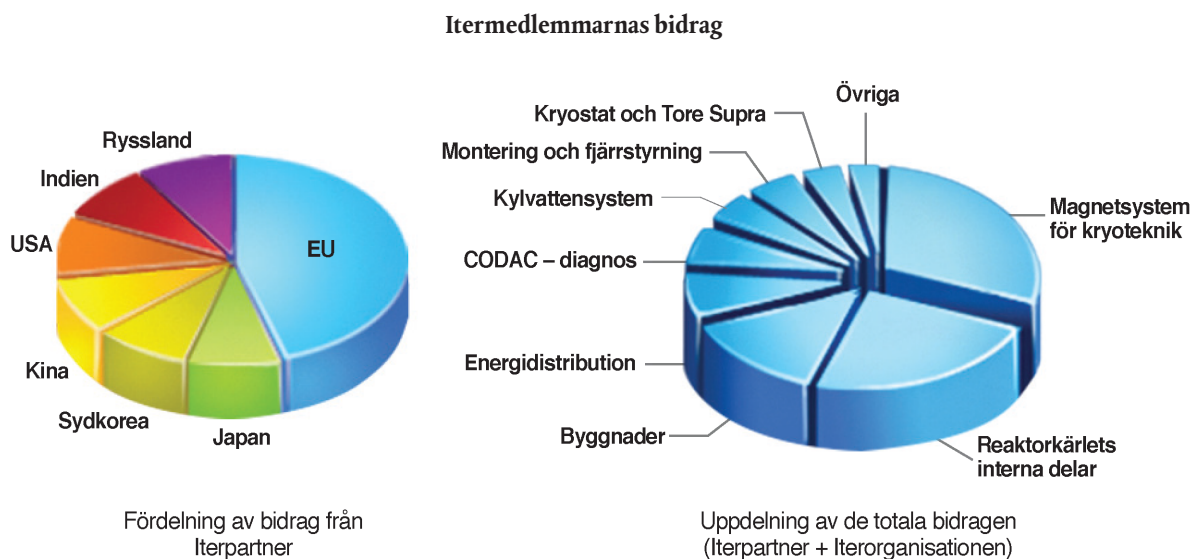
1.20. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC) är det senast tillkomna gemensamma företaget och inrättades av rådet i november 2018. Det är ett gemensamt initiativ där EU-länder och andra europeiska länder deltar för att utveckla ett ekosystem av superdatorer av världsklass i Europa. EuroHPC kommer att vara verksamt till slutet av 2026. Vi kommer att granska det gemensamma företagets räkenskaper för första gången 2020.

Ett gemensamt företag bedriver verksamhet inom Euratom

1.21. Iterprojektet (ursprungligen den internationella termionukleära experimentreaktorn) lanserades officiellt 1988 och har bedrivit koncept- och designverksamhet i flera år. Den 21 november 2006 kom deltagarna i projektet formellt överens om att bygga och driva en experimentanläggning för att demonstrera fusionskraftens vetenskapliga bärkraft som en framtida hållbar energikälla. Iteravtalet trädde i kraft den 24 oktober 2007, då Iterorganisationen fick status som juridisk person. Organisationen har sitt säte i Saint-Paul-lès-Durance (Frankrike) och den stora fusionsanläggningen ska byggas i Cadarache (Frankrike).

1.22. Sju globala partner deltar i projektet: EU, som företräds av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), Förenta staterna, Ryssland, Japan, Kina, Sydkorea och Indien. Europa är ledare med sin andel på 45 % av byggkostnaderna, varav 80 % finansieras från EU-budgeten och 20 % av Frankrike som värdland för Iter. De övriga Iter-medlemmarna har omkring 9 % var. Kostnadsfördelningen kommer att ändras i den operativa fasen, då Europa kommer att stå för 34 % av kostnaderna (se figur 1.4).

Figur 1.4

Källa: F4E.

1.23. Byggandet av Iter kräver över 10 miljoner komponenter som byggs i fabriker runtom i världen. Omkring 75 % av investeringarna går till att skapa ny kunskap och avancerade material och tekniker. Detta ger den europeiska högteknologiska industrin och små och medelstora företag en värdefull möjlighet att förnya och utveckla spin off-produkter i sektorer utanför Iters ansvarsområde (t.ex. den bredare energisektorn, luftfartssektorn eller högteknologiska instrument som skannrar för kärnmagnetisk resonans (NMR)).

1.24. Fusion for Energy (F4E) är det gemensamma företag som ansvarar för Europas bidrag till projektet. Till dess främsta mål hör att förmedla Euratoms bidrag till Iter och säkerställa verksamheten med Japan enligt strategin med bredare inriktning, för att snabbt kunna genomföra utnyttjandet av fusionsenergi. F4E utarbetar och samordnar även ett handlingsprogram för att förbereda bygget av en fusionsreaktor för demonstrationsändamål och av andra anläggningar på fusionsområdet, däribland den internationella anläggningen för bestrålning av fusionsmaterial.

De gemensamma företagen ligger i Europeiska unionen

1.25. Sju gemensamma företag ligger i Bryssel (Clean Sky, Shift2Rail, Sesar, FCH, IMI, BBI och Ecsel). EuroHPC ligger i Luxemburg.

1.26. F4E ligger i Barcelona, Spanien. Iter (den internationella termionukleära experimentreaktorn), till vilken Europeiska unionen bidrar via F4E, byggs bredvid anläggningen i Cadarache i Saint-Paul-lès-Durance, Provence, södra Frankrike (se figur 1.5).

Figur 1.5

Gemensamma företag i Europeiska unionen

Källa: Revisionsrätten.

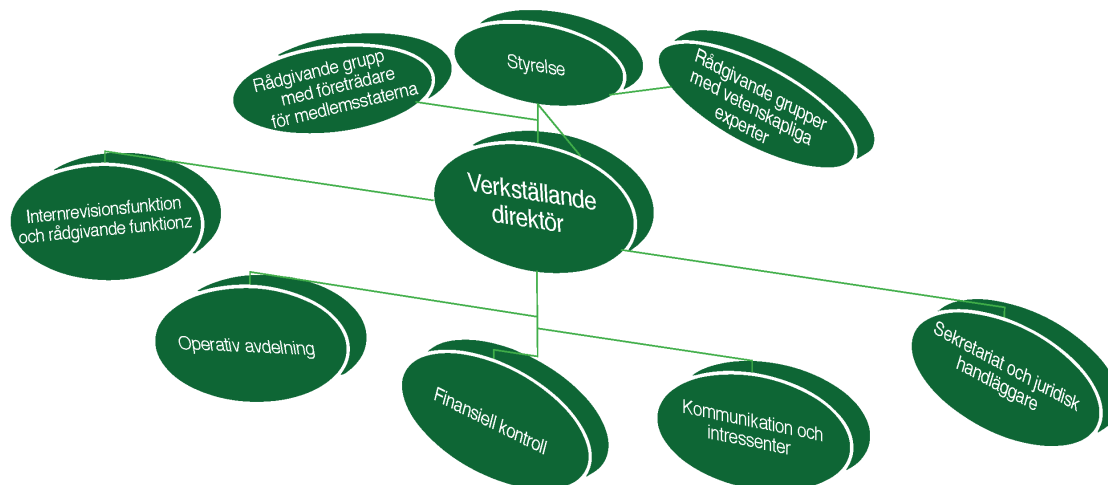
De gemensamma företagen är organiserade i styrningsmodeller med två eller tre parter

1.27. Trots att de har samma rättsliga struktur har varje gemensamt företag specifika särdrag eftersom de arbetar med innovation och forskning i olika sektorer som är uppbyggda kring olika marknader. De flesta är organiserade i en tvåpartsmodell, där kommissionen och näringslivet (i några fall även forskningen) sitter i styrelsen och bidrar till det gemensamma företags verksamhet (Sesar, Clean Sky, IMI, FCH, BBI och Shift2Rail). De övriga tillämpar en trepartsmodell, där medlemsstaterna, kommissionen och näringslivet sitter i styrelsen och bidrar till det gemensamma företags verksamhet (Ecsel och EuroHPC).

1.28. I figur 1.6 visas den allmänna styrningsstrukturen för de gemensamma företagen.

Figur 1.6

Allmän styrningsstruktur för de gemensamma företagen

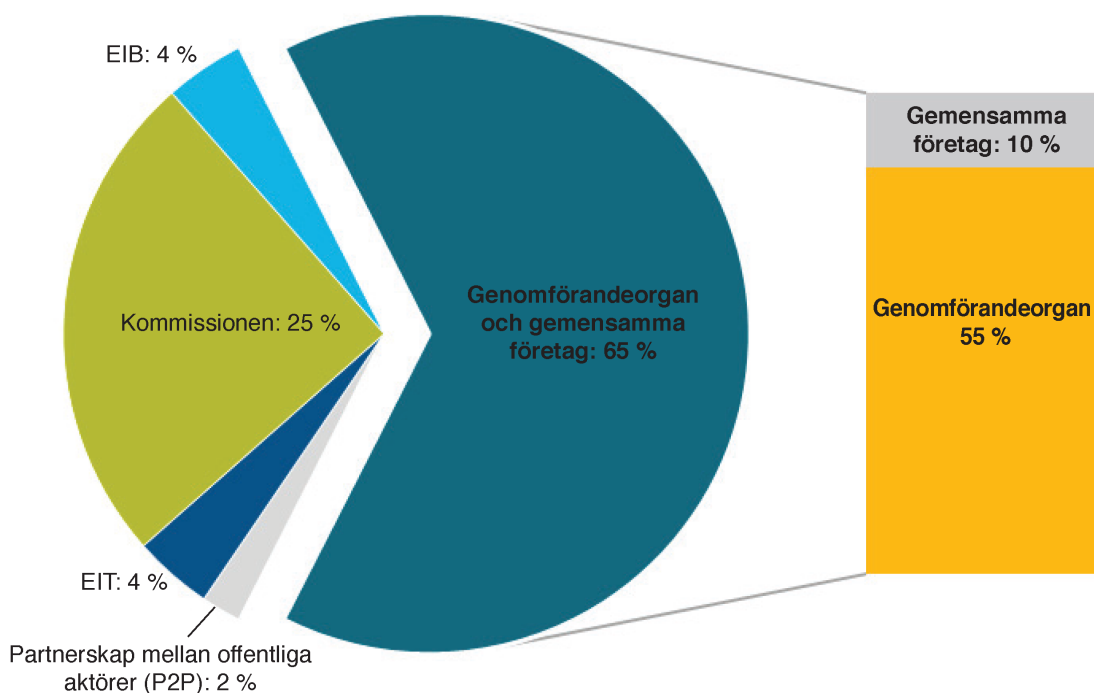

Källa: Revisionsrätten.

1.29. Så länge den fleråriga budgetramen pågår förvaltar gemensamma företag omkring 10 %, eller 7,2 miljarder euro, av den samlade budgeten för Horisont 2020, se figur 1.7. EU-finansieringen på 7,2 miljarder euro mobiliserar dock omkring 17 miljarder euro i forsknings- och innovationsprojekt inom de Horisont 2020-områden som har delegerats till gemensamma företag.

Figur 1.7

Andel av Horisont 2020:s budget per genomförandeorgan

Källa: Revisionsrätten på grundval av data från Europeiska kommissionen.

De gemensamma företagens forskningsverksamhet finansieras av både EU och näringslivs- och forskningspartner

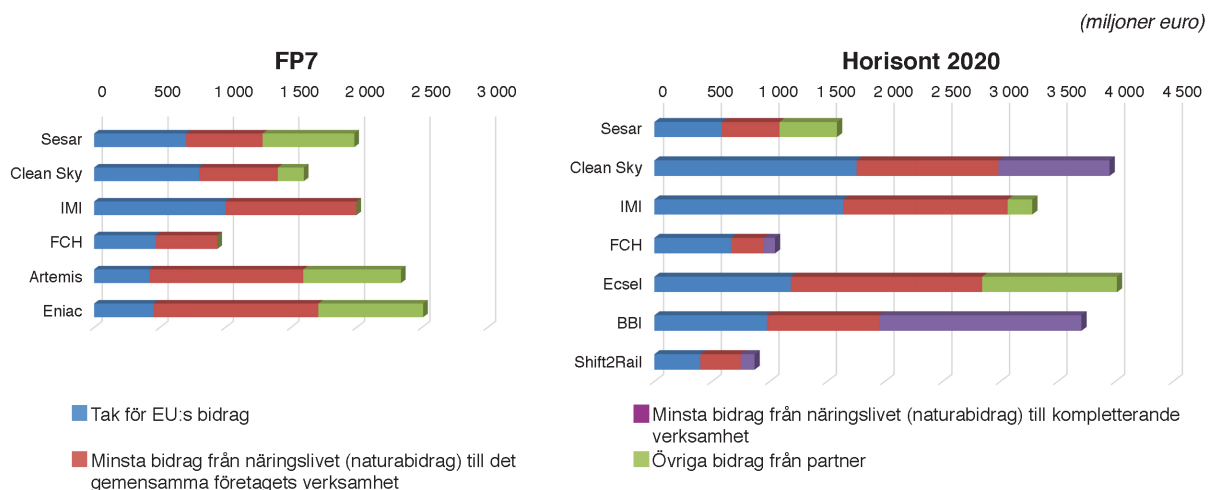
1.30. Alla medlemmar bidrar till finansieringen av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsverksamhet. Å ena sidan tillhandahåller kommissionen kontanta medel från sjunde ramprogrammet och Horisont 2020 för EU:s medfinansiering av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprojekt. Sesar får även finansiering från programmet för det transeuropeiska transportnätet (TEN-T). Å andra sidan deltar näringslivet och forskningspartner med naturabidrag genom att de genomför de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprojekt. Kommissionen och de privata partnererna ger lika stora kontantbidrag till finansieringen av det gemensamma företags administrativa kostnader.

1.31. För det gemensamma företags verksamhet inom sjunde ramprogrammet måste näringslivspartnerernas naturabidrag motsvara EU:s medfinansiering av forsknings- och innovationsprojekt inom samma program.

1.32. När det gäller det gemensamma företags verksamhet inom Horisont 2020 anger inrättandeförordningen för respektive gemensamt företag både det kontantbelopp som EU ska bidra med och de privata medlemmarnas naturabidrag till forsknings- och innovationsprojekten inom Horisont 2020, se figur 1.8.

Figur 1.8

Medlemmarnas bidrag till gemensamma företag under deras livstid

Källa: Revisionsrätten.

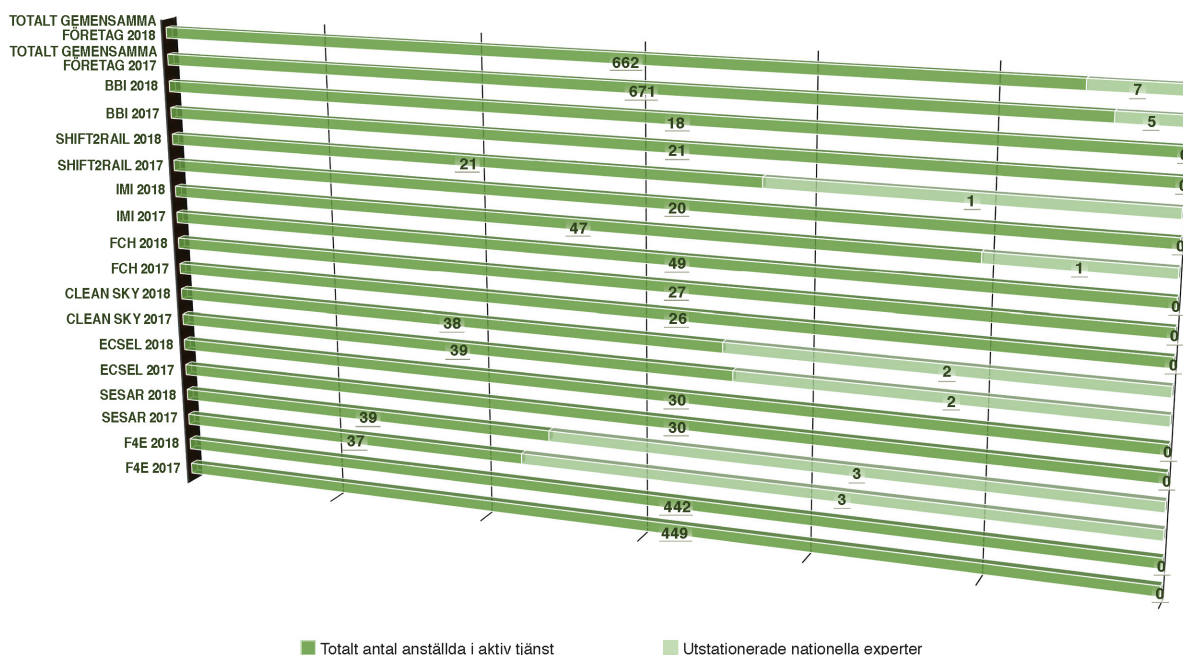
1.33. Det finns två typer av bidrag från näringslivsmedlemmar: För alla gemensamma företag måste näringslivsmedlemmarna bidra med ett minimibelopp till forsknings- och innovationsprojekt. Bidraget definieras som skillnaden mellan de totala projektkostnaderna och EU:s medfinansiering. För fyra gemensamma företag (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail) måste de privata medlemmarna också lämna naturabidrag motsvarande ett minimibelopp i form av "kompletterande verksamhet" som utförs utanför de gemensamma företagens arbetsprogram men som faller inom ramen för deras mål.

1.34. För 2018 var de totala betalningsbudgeterna för de sju gemensamma företag som genomför verksamhet inom forskningsprogrammen 1,2 miljarder euro (2017: 1,2 miljarder euro) och 0,8 miljarder euro för F4E (2017: 0,85 miljarder euro).

1.35. I slutet av 2018 hade de gemensamma företagen med verksamhet inom Horisont 2020 220 anställda (tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda) och sju utstationerade nationella experter (2017: 222 anställda och fem utstationerade nationella experter). F4E hade 442 anställda (2017: 449 anställda). Antalet tillsatta tjänster vid de gemensamma företagen 2017 och 2018 visas i figur 1.9.

Figur 1.9

Antal tillsatta tjänster vid de gemensamma företagen (2017 och 2018)

Källa: Revisionsrätten.

Kommissionen gör preliminära utvärderingar och slututvärderingar

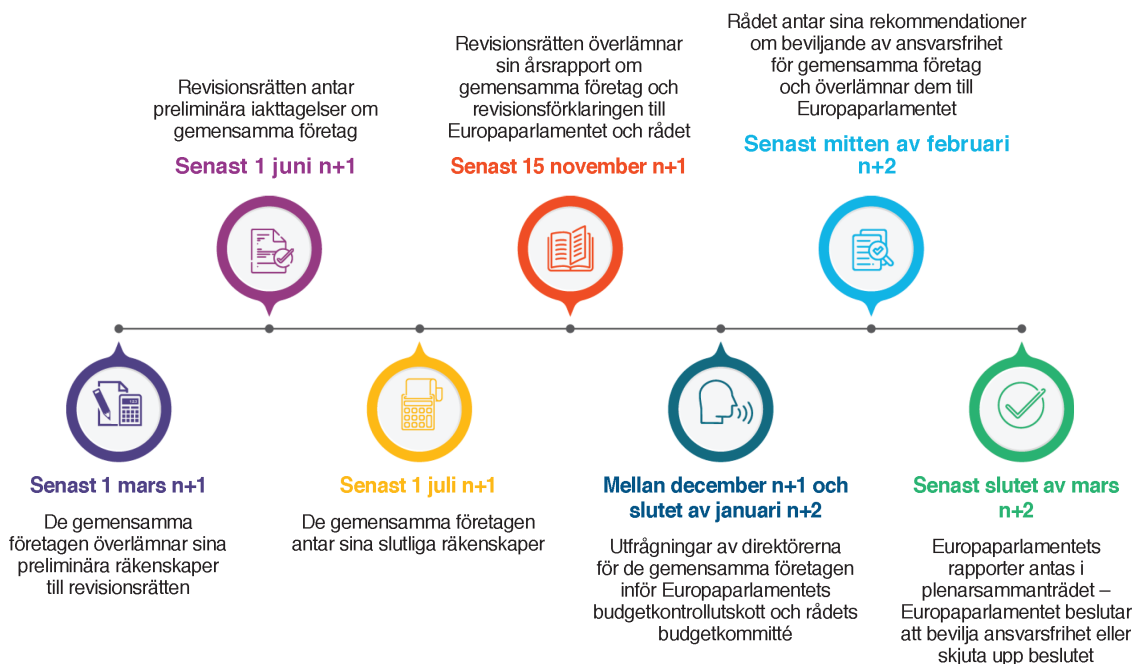
1.36. I enlighet med kraven i rådets förordningar om inrättande av de gemensamma företagen gjorde kommissionen under 2017 slututvärderingar av de gemensamma företagens resultat inom sjunde ramprogrammet och preliminära utvärderingar av deras resultat inom Horisont 2020.

1.37. Utvärderingarna visar att det skett viktiga framsteg, bland annat när det gäller samordningen av europeisk forskning, ökat gräns- och sektoröverskridande samt tvärvetenskapligt samarbete, bättre utnyttjande av tillgänglig finansiering och bättre tillgång till forskningsresultat.

Alla gemensamma företag har liknande arrangemang för budget och beviljande av ansvarsfrihet

1.38. När det gäller gemensamma företag ansvarar Europaparlamentet och rådet för de årliga budgetförfarandena och förfarandena för beviljande av ansvarsfrihet. En tidslinje över förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet finns i figur 1.10.

Figur 1.10

Årligt förfarande för beviljande av ansvarsfrihet

Källa: Revisionsrätten.

VÅR REVISION

I vårt uppdrag ingår att granska de gemensamma företagens årsredovisningar och transaktioner

1.39. I enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) har vi granskat

- årsredovisningarna för alla åtta gemensamma företag för det budgetår som slutade den 31 december 2018,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna.

1.40. Utifrån resultaten av vår revision avger vi för varje gemensamt företag en revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. Vi kompletterar revisionsförklaringarna med viktiga granskningsiakttagelser, där så är lämpligt (se *kapitel 3*).

1.41. För samtliga gemensamma företag har granskningen av räkenskapernas tillförlitlighet lagts ut på oberoende externa revisionsbyråer i enlighet med artikel 208.4 och artikel 209.2 i EU:s budgetförordning. I enlighet med internationella revisionsstandarder granskade vi kvaliteten på revisionsbyråernas arbete och uppnådde tillräcklig säkerhet om att vi kunde förlita oss på deras arbete när vi formulerade våra revisionsuttalanden om tillförlitligheten i de gemensamma företagens årsredovisningar för 2018.

Vår revision lyfter fram och inriktas på de centrala risker som har identifierats

1.42. Alla våra revisioner utformas så att vi försöker inrikta dem på de centrala risker som har identifierats. Den årliga revisionen för 2018 av de gemensamma företagens räkenskaper och underliggande transaktioner gjordes med utgångspunkt i vår riskbedömning, som nedan presenteras i korthet.

Risken när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet är låg till medelhög

1.43. Sammantaget anser vi att risken när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet är låg. Men på grund av en viktig ändring av redovisningspolicyen 2018 bedömdes risken avseende F4E vara medelhög. De gemensamma företagens räkenskaper upprättas med tillämpning av de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn. Antalet väsentliga fel som upptäckts vid tidigare revisioner är litet.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i intäkter är sammantaget låg

1.44. De gemensamma företagens intäkter under 2018 bestod främst av ekonomiskt stöd från kommissionens budgetar för Horisont 2020 och Euratom. I enlighet med förordningarna kommer de gemensamma företagen och budgetmyndigheterna överens om budgetar och resulterande intäkter under den årliga budgetprocessen.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i kostnader för personal och administration är låg

1.45. Risken när det gäller laglighet och korrekthet i kostnader för personal och administration bedömdes vara låg. Lönerna administreras av kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar (PMO) som revisionsrätten granskar inom ramen för sin särskilda bedömning av administrativa kostnader. Vi har inte påträffat några väsentliga fel avseende personalkostnader på senare år. Risken när det gäller laglighet och korrekthet i rekryteringsförfaranden var generellt låg, men medelhög för gemensamma företag med hög personalomsättning.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i driftskostnader är sammantaget medelhög

1.46. När det gäller bidragsbetalningar bedömdes risken sammantaget vara medelhög, eftersom det för mellanliggande driftsbetalningar inom Horisont 2020 endast krävs intyg om redovisningen från mottagaren av slutbetalningar (principen om förtroende).

1.47. Vid betalningar av kontrakt och förfaranden för offentlig upphandling bedömdes risken sammantaget vara låg, eftersom de gemensamma företagen endast genomför ett begränsat antal sådana förfaranden, men medelhög för F4E, som i huvudsak genomför komplexa upphandlingsförfaranden för kontrakt med höga värden.

Risken när det gäller budgetförvaltning är medelhög till hög

1.48. Risken bedömdes sammantaget vara medelhög eftersom forskningsbidrag har högt värde och är fleråriga, men hög för F4E på grund av Iter-projektets komplexitet, de många kontraktsändringarna och bristerna i planeringen och övervakningen av budgeten för 2017.

Risken när det gäller sund ekonomisk förvaltning är sammantaget medelhög

1.49. Risken bedömdes sammantaget vara medelhög och var främst kopplad till områdena bidragsurval och offentlig upphandling.

KAPITEL 2

ÖVERSIKT ÖVER GRANSKNINGSRESULTATEN

INLEDNING

2.1. I det här kapitlet ges en översikt över resultaten av våra årliga revisioner av EU:s gemensamma forskningsföretag för budgetåret 2018 och annat revisionsarbete avseende gemensamma företag som vi utförde under 2018.

Revisionsförklaringar (revisionsuttalanden) om tillförlitligheten i de gemensamma företagens räkenskaper och lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, liksom alla kommentarer och iakttagelser som inte påverkar uttalandena, återfinns i kapitel 3 i denna rapport.

RESULTATEN AV VÅR ÅRLIGA REVISION AV DE GEMENSAMMA FÖRETAGEN FÖR BUDGETÅRET 2018 ÄR
SAMMANTAGET POSITIVA

2.2. Sammantaget bekräftar vår revision av de gemensamma företagens årsredovisningar för det budgetår som slutade den 31 december 2018 och de underliggande transaktionerna de positiva resultat som vi har rapporterat för föregående år.

Uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga gemensamma företag

2.3. Vi har gjort *uttalanden utan reservation* om samtliga gemensamma företags räkenskaper. Vi anser att räkenskaperna i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av de gemensamma företagens finansiella ställning per den 31 december 2018, liksom av de finansiella resultaten och kassaflödena för det budgetår som slutade detta datum, i enlighet med bestämmelserna i tillämpliga budgetförordningar och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare.

Upplysning av särskild betydelse om EU:s bidrag till Iter

2.4. Liksom tidigare år åtföljs vårt revisionsuttalande om årsredovisningen för F4E av en upplysning av särskild betydelse ⁽¹⁾ för att rikta uppmärksamheten mot följande förhållanden.

2.5. Iter är ett föregångsprojekt för att bygga och driva en experimentanläggning och demonstrera fusionskraftens särskilda bärkraft som en framtida hållbar energikälla. I november 2016 godkände Iterrådet ⁽²⁾ ett ändrat basscenario för Iterprojektet där First Plasma-fasen ⁽³⁾ ska uppnås och den operativa fasen inledas 2025. Byggsfasen ska avslutas 2035. Det nya basscenariot anses vara det tidigaste tekniskt möjliga slutdatumet ⁽⁴⁾. Enligt det tidigare basscenariot från 2010 uppskattades att byggsfasen skulle vara avslutad 2020 ⁽⁵⁾.

2.6. F4E räknade om sitt bidrag till projektets byggsfas till 12 miljarder euro (i 2008 års penningvärde), vilket är en ökning från de 6,6 miljarder euro (i 2008 års penningvärde) som rådet godkände 2010 ⁽⁶⁾.

2.7. Uppskattningarna inkluderar inte oförutsedda utgifter, trots att kommissionen framhållit att det vore lämpligt med en marginal på upp till 24 månader för tidsplanen för genomförande och 10–20 % för ytterligare finansiering till budgeten ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ En upplysning av särskild betydelse används för att rikta uppmärksamheten på ett förhållande som inte redovisas väsentligt felaktigt i räkenskaperna men som är så viktigt att det är grundläggande för användarnas förståelse av räkenskaperna.

⁽²⁾ Iterrådet är det ledningsorgan som övervakar Iterorganisationens arbete. Det tillsätter högre tjänstemän, ändrar bestämmelser och beslutar om Iterprojektets totala budget och ytterligare medlemmars deltagande i projektet. Iterrådet består av företrädare för de sju medlemmarna – EU, Kina, Indien, Japan, Sydkorea, Ryssland och Förenta staterna.

⁽³⁾ Med First Plasma avses det steg i byggandet av fusionsreaktorn då det blir möjligt att testa reaktorns grundläggande komponenter och även den punkt då driftsfasen startar.

⁽⁴⁾ Såsom anges i den femte årliga bedömningen av en oberoende utvärderingsgrupp (31 oktober 2016) och i rapporten från det gemensamma företaget F4E:s projektförvaltningschef till styrelsen i december 2016.

⁽⁵⁾ KOM(2010) 226 slutlig, 4.5.2010.

⁽⁶⁾ Rådets slutsatser om Iter – läget den 7 juli 2010 (ref.11902/10).

⁽⁷⁾ COM(2017) 319 final, 14.6.2017, (åtföljt av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar SWD(2017) 232 final, 14.6.2017), kapitel V Iter: *Det fortsatta arbetet*.

2.8. Den 29 mars 2017 meddelade Förenade kungariket rådet sitt beslut att lämna EU och Euratom. Detta kan få betydande effekter på det gemensamma företaget F4E:s och Iterprojektets verksamhet efter 2020. Enligt den nuvarande överenskommelsen om Förenade kungarikets utträde ur EU är Euratom-relaterad finansiering (inklusive Iter) endast garanterad till och med utgången av 2020. Vid ett avtalslöst EU-utträde kommer Förenade kungariket inte längre att vara medlem i F4E efter 2020, och landets företag kommer inte att kunna lämna anbud på Iterkontrakt genom F4E om inte Förenade kungariket och EU når en bilateral överenskommelse om Iter-samarbete och F4E-finansiering efter 2020.

2.9. I april 2018 ⁽⁸⁾ gav rådet kommissionen behörighet att godkänna Iterprojektets ändrade basscenario för Euratoms räkning och bekräftade återigen sitt åtagande att ställa resurser till förfogande inom gränserna för nästa fleråriga budgetram, men utan att det påverkar senare budgetramförhandlingar om detaljerna kring framtida finansiering.

2.10. Vi anser att F4E har tagit positiva steg för att förbättra förvaltningen och kontrollen av sitt bidrag till projektets byggfas, men risken kvarstår för ytterligare kostnadsökningar och förseningar i projektgenomförandet utöver det nuvarande basscenariot. Dessutom har F4E ännu inte uppskattat sina bidrag efter 2035 till Iters driftsfas i projektet.

Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper

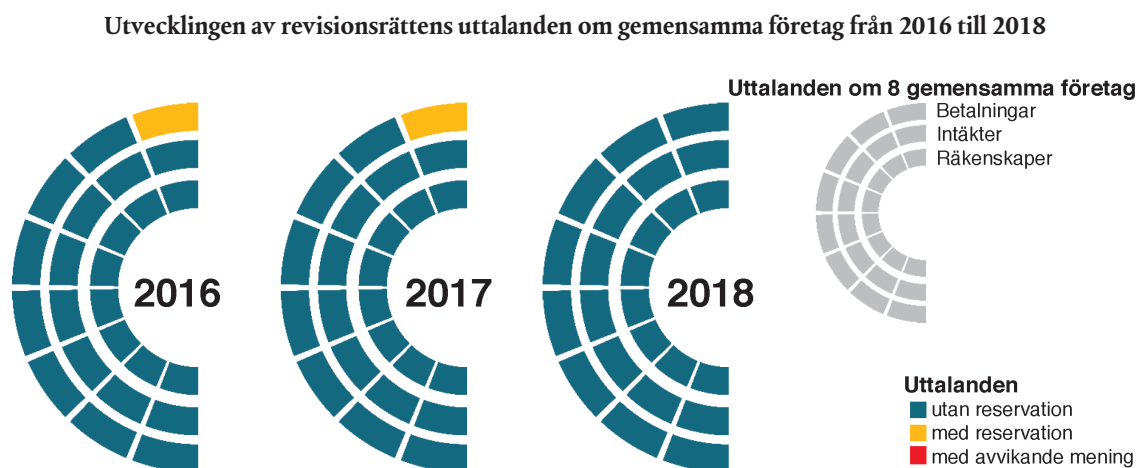
2.11. För samtliga gemensamma företag gjorde vi *uttalanden utan reservation* om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2018. Vi anser att transaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

Uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för samtliga gemensamma företags räkenskaper

2.12. För samtliga gemensamma företag gjorde vi *uttalanden utan reservation* om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2018. Vi anser att transaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

2.13. I figur 2.1 ges en översikt över utvecklingen av våra årliga revisionsuttalanden om de gemensamma företagens årsredovisningar, intäkter och betalningar från 2016 till 2018.

Figur 2.1

Källa: Revisionsrätten.

Våra iakttagelser gäller områden som kan förbättras

2.14. Utan att det påverkar våra uttalanden lämnar vi ett antal iakttagelser och kommentarer för att lyfta fram viktiga frågor och peka på områden som kan förbättras. Dessa iakttagelser, som återges närmare i kapitel 3, sammanfattas nedan. De gäller problem med budgetförvaltningen och den finansiella förvaltningen, naturabidrag, den interna ramen för kontroll och övervakning, bidragsförfaranden, sund ekonomisk förvaltning och personalomsättning. I det här kapitlet presenteras dessutom resultatet av den analys vi gjorde av synergieffekter bland gemensamma företag under 2018.

⁽⁸⁾ Det belopp på 6,6 miljarder euro (i 2008 års penningvärde) som rådet beslutade om 2010 utgör för närvarande ett tak för det gemensamma företags utgifter fram till 2020.

Det finns fortfarande brister i den årliga planeringen av betalningar

2.15. De gemensamma företagens process för planering av den fleråriga budgeten för stora forskningsbidrag och komplexa projekt (F4E) var den främsta orsaken till kvarstående brister i budgetplaneringen av betalningsbemyndiganden.

2.16. På grund av allvarliga brister i budgetplaneringsprocessen under tidigare år behövde F4E avsevärt öka betalningsbemyndigandena med cirka 160 miljoner euro, eller 25 %, jämfört med den ursprungliga budgeten, för att täcka sina faktiska betalningsbehov under 2018.

2.17. I två fall (Sesar och Ecsel) var utnyttjandegraden för betalningsbemyndiganden 2018 betydligt lägre än väntat. I Sesar fall berodde det på försiktig budgetplanering, vilket gjorde att det fanns en risk för att årliga överenskommelser om finansiellt genomförande togs emot för sent, och det faktum att oanvända betalningsbemyndiganden som förts över från föregående år inte hade beaktats fullt ut för budgeten 2018. För Ecsel berodde det låga budgetgenomförandet både på att nationella finansieringsmyndigheter var sena med att överlämna intygen för avslutat projekt för pågående verksamhet inom sjunde ramprogrammet, och på att ytterligare 20 miljoner euro i bidrag till Horisont 2020 togs emot i december 2018.

Åtgärder som bör vidtas 1

När de gemensamma företagen planerar för nya betalningsbemyndiganden uppmanas de att överväga det ackumulerade beloppet för oanvända betalningsbemyndiganden från föregående år som tagits upp på nytt i budgeten för innevarande år, och beloppet för återvunna betalningsbemyndiganden (interna inkomster avsatta för särskilda ändamål).

De gemensamma företagens utnyttjandegrad och de privata medlemmarnas verksamheter kan förbättras ytterligare

De gemensamma företagen uppnådde en genomförandegrad på 89 % under den fleråriga budgetramen för 2007–2013

2.18. Under 2018 höll genomförandet av de gemensamma företagens åtgärder inom sjunde ramprogrammet och TEN-T på att avslutas.

2.19. De gemensamma företag som genomför verksamheter inom sjunde ramprogrammet och TEN-T-programmet är Sesar, Clean Sky, IMI, FCH och Ecsel. Tabell 2.1 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till dessa gemensamma företag vid slutet av 2018. Bidragen motsvarade i genomsnitt 89 % av de bidragsmål som angetts i de gemensamma företagens inrättandeförordningar för programperiodens slut.

Tabell 2.1

Sjunde ramprogrammet och TEN-T – Medlemmarnas bidrag

(i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Gemensamma företag inom sjunde ramprogrammet	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)			Genomförande- grad
EU	Övriga medlemmar	Totalt		EU	Övriga medlemmar	Totalt	
700,0	1 284,3	1 984,3	Sesar 1	634,1	1 099,8	1 733,9	87 %
800,0	600,0	1 400,0	Clean Sky 1	800,0	608,5	1 408,5	101 %
1 000,0	1 000,0	2 000,0	IMI 1	916,0	735,8	1 651,8	83 %
470,0	470,0	940,0	FCH 1	421,3	442,5	863,8	92 %
655,5	1 784,4	2 439,9	Ecsel (för Artemis/Eniac)	655,5	1 495,4	2 150,9	88 %
3 625,5	5 138,7	8 764,2	Totalt	3 426,9	4 382,0	7 808,9	89 %

Källa: Uppgifter från de gemensamma företagen.

De gemensamma företagen har även försenats något under den fleråriga budgetramen för 2014–2020

2.20. År 2018, vid mitten av genomförandet av deras Horisont 2020-verksamhet, hade några gemensamma företags program inte utvecklats som planerat och därför inte bidragit i den utsträckning som anges i respektive inrättandeförordning.

2.21. De sju gemensamma företag som genomför Horisont 2020-verksamhet är Sesar, Clean Sky, IMI, FCH, Ecsel, BBI och Shift2Rail. Tabell 2.2 visar en översikt över deras bidrag till verksamheterna vid slutet av 2018. I mitten av programperioden hade dessa gemensamma företag genomfört i genomsnitt 39 % av sina Horisont 2020-verksamheter med tillhörande kompletterande verksamheter, och 31 % om de kompletterande verksamheterna inte räknas in.

Tabell 2.2

Horisont 2020 – Medlemmarnas bidrag

(i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)				Gemensamma företag inom Horisont 2020	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)						
EU	Övriga medlemmars naturabidrag till operativ verksamhet ⁽¹⁾	Övriga medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet ⁽²⁾	Totalt		EU	Godkända naturabidrag till operativ verksamhet	Rapporterade men inte godkända naturabidrag till operativ verksamhet	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Genomförandegrad med naturabidrag till kompletterande verksamhet	Genomförandegrad utan naturabidrag till kompletterande verksamhet
585,0	1 000,0	e.t.	1 585,0	Sesar 2020	216,9	128,6	120,2	e.t.	465,7	29 %	29 %
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	Clean Sky 2	816,7	288,0	157,6	801,7	2 064,0	52 %	42 %
1 638,0	1 425,0	e.t.	3 063,0	IMI2	241,9	144,0	83,9	e.t.	469,8	15 %	15 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH2	318,8	5,4	7,7	636,3	968,2	93 %	44 %
1 185,0	1 657,5	e.t.	2 842,5	Ecsel	512,0	11,3	694,1	e.t.	1 217,4	43 %	43 %
975,0	975,0	1 755,0	3 705,0	BBI	264,6	21,2	36,8	699,9	1 022,5	28 %	17 %
398,0	350,0	120,0	868,0	Shift2Rail	158,9	28,2	63,7	160,4	411,2	47 %	34 %
7 201,0	6 731,1	3 125,3	17 057,4	Totalt	2 529,8	626,7	1 164,0	2 298,3	6 618,8	39 %	31 %

⁽¹⁾ Naturabidrag till de gemensamma företagens operativa verksamhet

⁽²⁾ Naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företagens arbetsplan

Källa: Uppgifter från de gemensamma företagen.

Näringslivsmedlemmarna bidrar framför allt till verksamheter som ligger utanför de gemensamma företagens arbetsprogram men bidrar till de gemensamma företagens mål

2.22. För fyra gemensamma företag (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail) anges i respektive inrättandeförordning att privata medlemmar ska lämna naturabidrag i form av kompletterande verksamhet som utförs utanför de gemensamma företagens arbetsprogram och en miniminivå för de lämnade bidragen vid programmets slut. Som framgår av tabell 2.2 utgjordes större delen av näringslivsmedlemmarnas bidrag i slutet av 2018 av deklarerade kostnader för dessa verksamheter.

2.23. I slutet av 2018 hade näringslivs- och forskningspartnerna till de gemensamma företag som genomför Horisont 2020-verksamhet lämnat bidrag på 4 miljarder euro eller 41 % av de överenskomna totala bidragen på 9,8 miljarder euro. Detta belopp bestod av 1,7 miljarder euro ⁽⁹⁾ i naturabidrag till de gemensamma företagens egna operativa verksamheter inom Horisont 2020 (42 %) och av 2,3 miljarder euro i naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför de gemensamma företagens arbetsprogram (57 %). I slutet av 2018 var genomförandegraden för naturabidrag till operativ verksamhet 25 %, medan genomförandegraden för naturabidrag till kompletterande verksamhet var närmare 75 %. Trots de kompletterande verksamheternas betydelse krävs det inte att bidragen till dem redovisas i årsräkenskaperna och vi får inte granska dem ⁽¹⁰⁾. Följaktligen kan vi inte uttala oss om bidragens karaktär, kvalitet och förekomst när det gäller Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail (se rutorna 2.1 och 2.2).

⁽⁹⁾ Av detta belopp hade endast cirka 0,6 miljarder euro (35 %) styrkts i slutet av 2018.

⁽¹⁰⁾ Artikel 4.4 i inrättandeförordningen för respektive gemensamt företag.

Ruta 2.1

Chapter 3 Naturbidrag till kompletterande verksamhet (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail)

Som anges i den gemensamma artikeln 4.2 b i inrättandeförordningarna för de här gemensamma företagen är ”kompletterande verksamhet” naturbidrag till verksamhet som inte ingår i arbetsprogrammet och budgeten för det gemensamma företaget men bidrar till dess allmänna mål. Motsvarande verksamheter ska anges i en årlig plan för kompletterande verksamhet, där det uppskattade värdet av bidragen ska anges. I linje med artikel 4.4 i inrättandeförordningarna ska kostnaderna för kompletterande verksamhet styrkas av en oberoende extern revisor och inte granskas av revisionsrätten eller något annat unionsorgan.

Ruta 2.2

Naturbidrag till de gemensamma företagens operativa verksamhet

I enlighet med de gemensamma företagens inrättandeförordningar ska de gemensamma företagens driftskostnader täckas med dels ett finansiellt bidrag från EU, dels naturbidrag från näringslivsmedlemmarna. Näringslivsmedlemmarnas bidrag består av deras kostnader för att genomföra de gemensamma företagens forsknings- och innovationsåtgärder, minus det gemensamma företagens bidrag och eventuella andra EU-bidrag till dessa kostnader.

2.24. När det gäller BBI ändrades dessutom inrättandeförordningen 2018 just för att näringslivsmedlemmar ska kunna redovisa sina kontantbidrag på projektnivå, men det finns fortfarande en stor risk för att näringslivsmedlemmarna inte kommer att uppnå det kontanta minimibidraget till driftskostnader på 182,5 miljoner euro som krävs innan BBI-programmet är över. Kommissionen (GD Forskning och innovation) beslutade därför i slutet av 2018 att minska det gemensamma företagens budget på 205 miljoner euro med 140 miljoner euro.

Åtgärder som bör vidtas 2

När ett gemensamt företags inrättandeförordning kräver att medlemmarna lämnar finansiella bidrag till driften bör samtliga grundande medlemmar komma överens om ett tydligt och gemensamt överenskommet system för finansiella bidrag som säkerställer att det nödvändiga beloppet uppnås före programmets slut, vilket även bör återspeglas i förordningen.

Internkontrollerna gällande betalningar var i allmänhet ändamålsenliga

2.25. De gemensamma företagen har infört tillförlitliga förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utför oberoende, externa revisionsbyråer som anlitas av de gemensamma företagen efterhandsrevisioner hos stödmottagarna. Kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för revisionerna av ersättningsanspråk inom Horisont 2020, även om den lägger ut omkring tre fjärdedelar av dem på externa revisionsbyråer. Alla gemensamma företag använde dessa nyckelkontroller ändamålsenligt för att bedöma sina betalningars laglighet och korrekthet.

2.26. Vad beträffar bidragsbetalningar inom sjunde ramprogrammet rapporterade alla gemensamma företag (utom Ecsel) procentsatser för kvarstående fel under väsentlighetsgränsen på 2 % utifrån resultatet av efterhandsrevisionerna i slutet av 2018. Vi bekräftade detta resultat genom vår substansgranskning av slutliga bidragsbetalningar. Beträffande Ecsel gör de stora variationerna när det gäller de nationella finansieringsmyndigheternas metoder och förfaranden att det gemensamma företaget inte kan beräkna en gemensam procentsats för kvarstående fel för betalningar inom sjunde ramprogrammet. För dessa betalningar tillämpade vi den kvarstående felprocent som GD Forskning och innovation hade fastställt för sjunde ramprogrammet som helhet, vilken var 3,36 % i slutet av 2018. På grund av den låga procentandelen betalningar inom sjunde ramprogrammet 2018 gör detta att den kvarstående felprocenten för Ecsels totala operativa betalningar samma år hamnar under väsentlighetsgränsen.

2.27. För bidragsbetalningar inom Horisont 2020 rapporterade alla gemensamma företag som genomför Horisont 2020-projekt en procentsats för kvarstående fel under väsentlighetsgränsen på 2 % utifrån resultatet av efterhandsrevisionerna i slutet av 2018. Våra genomgångar av det arbete som utförts av den gemensamma revisionstjänsten och externa revisionsbyråer, liksom de utvalda granskningsåtgärder som vi upprepade hos stödmottagare, bekräftade detta resultat. Vid vår genomgång framkom dock även iakttagelser som liknar dem i punkterna 5.31–5.34 i vår årsrapport för 2018, där vi rapporterade om brister som påträffats i efterhandsrevisioner.

Brister avseende sund ekonomisk förvaltning innebär en risk för att de gemensamma företagen inte blir operativt ändamålsenliga

2.28. Vår årliga finansiella revision och efterlevnadsrevision avslöjade även stora brister avseende sund ekonomisk förvaltning inom områdena projekt- och bidragsförvaltning.

2.29. I flera år har både vi och externa experter föreslagit att F4E tillämpar ett EVM-system (*Earned Value Management*) ⁽¹¹⁾ för prestationsmätning, som bygger på att framsteg i tekniska projekt kopplas till kostnaden för dem. F4E fortsatte dock under 2018 att använda Iter-krediteringen för att övervaka framstegen för sina projekt.

2.30. För första gången inledde Shift2Rail 2018 ett pilotprojekt om en stödordning med enhetsbelopp enbart för sina medlemmar. Under utvärderingen påträffade finansexperterna några väsentliga avvikelser mellan de finansiella förslagen och stödmottagarnas historiska finansiella uppgifter.

2.31. För BBI gjorde utformningen av ansökningsomgången 2018 och förvaltningen av förslagets rangordning att ett av två flaggskeppsteman i omgången blev utan finansiering trots att det fanns stödberättigande förslag som utvärderats högt för båda temana. För Sesar resulterade brister i utformningen av 2018 års ansökningsomgång för medel från fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) i överlappningar och inkonsekvenser i tilldelningskriterierna, vilket äventyrade den övergripande ändamålsenligheten i bidragsutvärderingsprocessen.

Åtgärder som bör vidtas 3

F4E uppmanas genomföra ett EVM-system så att projektets framsteg kan övervakas baserat på både uppkomna kostnader och uppnåendet av tekniska delmål.

Åtgärder som bör vidtas 4

För att säkerställa att finansiering med enhetsbelopp är effektivt och ändamålsenligt bör de gemensamma företagen basera den ekonomiska utvärderingen av förslag på en tillförlitlig databas för stödmottagare, med tillförlitliga finansiella uppgifter som omfattar flera år.

Utvärderingar av de gemensamma företagen ger mervärde, men tidsaspekten behöver omprövas

2.32. I slutet av 2017 informerade kommissionen Europaparlamentet och rådet om resultaten av de slutliga lagstadgade utvärderingarna av de gemensamma företag som inrättats inom sjunde ramprogrammet (Sesar, IMI, FCH, Clean Sky, Artemis och Eniac) och de preliminära lagstadgade utvärderingarna av de gemensamma företag som inrättats inom Horisont 2020 (Sesar, IMI 2, Clean Sky 2, FCH 2, Ecsel, Shift2Rail och BBI). Utvärderingarna gjordes med bistånd av oberoende experter och gällde de gemensamma företagens prestationer med avseende på relevans, effektivitet, ändamålsenlighet, konsekvens och europeiskt mervärde, med en kompletterande analys av öppenhet och insyn samt forskningskvalitet.

2.33. Utvärderarna ansåg att de gemensamma företagens prestationer på det hela taget var positiva men rekommenderade

- att näringslivets, medlemsstaternas, små och medelstora företags och andra intressenters deltagande borde öka,
- att samordningen med andra EU-forskningsprogram och nationella forskningsprogram borde förbättras,
- att de nya medlemsstaternas deltagande borde ökas, att en resultatmätningssram med centrala resultatindikatorer och möjlighet att utkräva ansvar borde tas fram för att de gemensamma företagens effekter och socioekonomiska nytta ska kunna bedömas bättre,
- att spridningen och utnyttjandet av de gemensamma företagens projektresultat borde förbättras.

2.34. Som svar på rekommendationerna utarbetade varje gemensamt företag en handlingsplan som de började genomföra 2018. Under vår finansiella revision av 2018 följde vi upp genomförandet av handlingsplanerna.

⁽¹¹⁾ EVM-systemet hjälper projektledare att mäta projektets prestation. Det är en systematisk process för projektövervakning som används för att hitta avvikelser i projektets framsteg med utgångspunkt från jämförelser av utfört arbete och planerat arbete. Det används för kontroll av kostnad och tidsåtgång och för att ge kvantitativa uppgifter för beslut om projekt. Basscenariot är en väsentlig del av EVM och fungerar som referenspunkt för alla EVM-relaterade åtgärder.

2.35. Även om den preliminära utvärderingen av varje gemensamt företag var klar inom den noggrant angivna tidsramen i respektive rättslig ram anser vi att utvärderingen inte planerades till rätt tidpunkt för att kunna bidra till besluten om de nya gemensamma företag som skapades inom Horisont 2020 (BBI, Shift2Rail och Ecsel). Eftersom de gemensamma företagen som utvärderades skulle inrätta sina administrativa strukturer under 2014 och 2015 var de ännu i ett tidigt skede av sin operativa fas när den preliminära utvärderingen gjordes.

Åtgärder som bör vidtas 5

Eftersom slututvärderingarna inte ska göras förrän 2024 måste de preliminära utvärderingarna av de nya gemensamma företagen kompletteras i ett senare skede (efter halva tiden) när tillräckligt mycket arbete har utförts för att det ska gå att mäta prestationer och lämna användbara och ändamålsenliga rekommendationer.

Flera gemensamma företag har haft hög personalomsättning

2.36. Flera gemensamma företag (IMI, Clean Sky och Shift2Rail) hade mycket hög personalomsättning under 2018, vilket gjorde att de ökade sin användning av tillfällig arbetskraft betydligt.

2.37. Företagen förklarade att det faktum att de är så små i förhållande till andra EU-institutioner och EU-byråer (de har i genomsnitt 30 anställda) är en nackdel när de ska anställa och behålla personal.

2.38. Vi kunde se att användningen av tillfällig arbetskraft och konsulter under 2018 var särskilt stor vid några EU-byråer och inte överensstämde med den rättsliga ramen ⁽¹²⁾. Vi kommer att analysera denna fråga för gemensamma företag 2019.

Åtgärder som bör vidtas 6

De gemensamma företagen uppmanas att tillsammans med kommissionen hitta sätt att undvika överanvändning av tillfällig arbetskraft.

Synergier mellan gemensamma företag har utnyttjats för stödtjänster men är fortfarande begränsade när det gäller forskningsverksamhet

2.39. De gemensamma företagen samarbetar redan om upphandling på olika administrativa områden. Gemensam upphandling rekommenderas för inköp som inte är specifikt kopplade till företagens specifika operativa verksamhet och inte omfattas av interinstitutionella ramavtal. Gemensam upphandling är särskilt fördelaktig inom it- och dataförvaltning, personaladministration, konsulttjänster och fastighetsförvaltning. Det finns redan flera gemensamma ramavtal för dessa områden. Under 2018 ingicks även nya ramavtal för att uppfylla nya behov, såsom genomförandet av den nya dataskyddsförordningen.

2.40. När de gemensamma företagen 2016 lade över sin redovisningsfunktion på GD Budget bidrog det till att harmonisera presentationen av deras räkenskaper.

2.41. De gemensamma företagen är generellt överens om att gemensam upphandling betydligt ökar de aktuella tjänsternas effektivitet, ändamålsenlighet och enhetlighet och har möjliggjort betydande stordriftsfördelar och minskat behovet av resurser.

2.42. Under 2018 gjorde några gemensamma företag otillräckliga behovs- och kostnadsnyttoanalyser när de inledde gemensamma upphandlingsförfaranden, vilket ledde till problem med bland annat

- bristfälliga och onödigt dyra gemensamma ramavtal,
- sen utveckling och sent genomförande av specifika egenskaper för gemensamma företag i kommissionens it-verktyg för Horisont 2020,
- överbelastning av kommissionens gemensamma stödtjänster, till exempel GD Forskning och innovations centraliserade tjänst för efterhandsrevision, GD Budgets redovisningsavdelning och kommissionens ramavtal för tjänster som utförs av tillfälliga arbetstagare.

⁽¹²⁾ Se Årsrapport om EU:s byråer för budgetåret 2018 (EUT C 417, 11.12.2019, s. 1).

2.43. De gemensamma företagens interna stödtjänster är rationaliserade och återspeglar deras relativt liknande behov av avtal om administrativa tjänster och leveranser. Företagens gemensamma operativa verksamhet är dock relativt begränsad eftersom deras forsknings- och innovationsområden och arbetsprogram är så specifika. Under 2018 inleddes endast en gemensam studie – av FCH och Shift2Rail – om användning av bränsleceller och vätgas på järnvägsområdet. Flera gemensamma företag såg större möjligheter till operativa synergier med EU:s decentraliserade byråer som är verksamma inom deras respektive forsknings- och innovationsområden; Sesar och Europeiska byrån för luftfartssäkerhet (Easa) samarbetade till exempel om drönare.

Åtgärd som bör vidtas 7

Innan gemensamma företag inleder upphandlingar ska de bedöma om de skulle kunna ansluta sig till ett pågående förfarande eller ett befintligt ramavtal. EU-byråernas nätverk har en gemensam upphandlingsportal som gemensamma företag skulle kunna konsultera regelbundet för att se möjligheter till gemensamma upphandlingar.

Allt planerat samarbete eller alla planerade synergier på viktiga områden bör baseras på en i förväg gjord kostnadsnyttoanalys där man bland annat identifierar behov, effektivitets- och förenklingsvinster, minskad flexibilitet, nödvändiga resurser för samordning och kontroll samt inverkan på personalresurser.

De gemensamma företagen uppmanas att ytterligare undersöka möjligheter till samarbete och gemensamma insatser när det gäller operativ verksamhet.

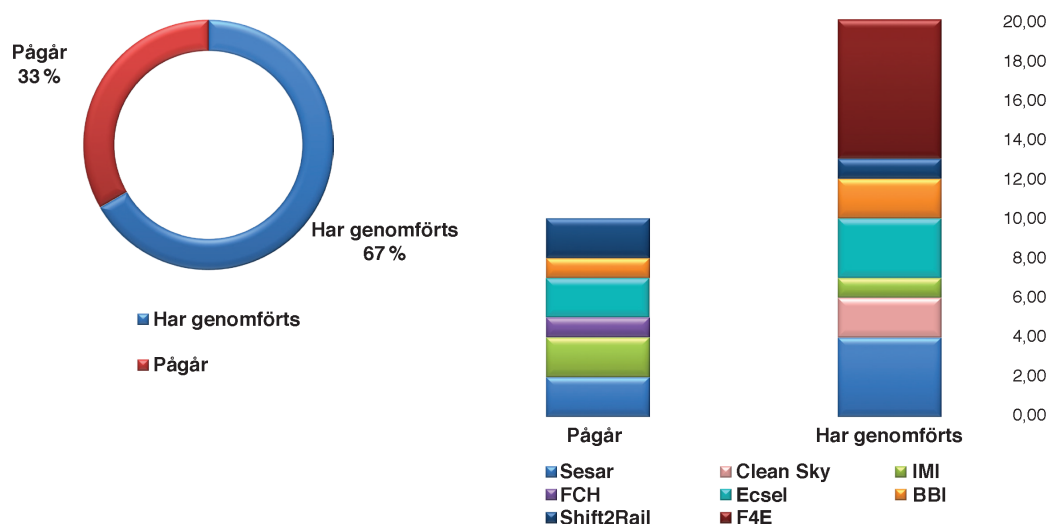
De gemensamma företagen följer upp tidigare års granskningsresultat

2.44. De gemensamma företagen hade i de flesta fall vidtagit korrigerande åtgärder för att följa upp iakttagelserna och kommentarerna i våra särskilda årsrapporter från tidigare år. Närmare uppgifter finns i bilagorna till våra uttalanden i kapitel 3.

2.45. För de 30 iakttagelser som inte hade följts upp i slutet av 2017 visar figur 2.2 att korrigerande åtgärder hade vidtagits under 2018, så att 20 iakttagelser (67 %) kunde avslutas medan 10 iakttagelser (33 %) fortfarande pågick i slutet av 2018.

Figur 2.2

De gemensamma företagens ansträngningar för att följa upp tidigare års iakttagelser

GRANSKNINGSRESULTAT I ANDRA PUBLIKATIONER INRIKTADE PÅ GEMENSAMMA FÖRETAG SOM REVISIONSRÄTTEN NYLIGEN HAR OFFENTLIGGJORT

2.46. Förutom den årliga revisionsrapporten om de gemensamma företagens årsredovisningar offentliggjorde vi under 2018 särskilda granskningsrapporter som handlade om gemensamma företag (se figur 2.3).

Figur 2.3

Granskningsresultat i andra publikationer avseende gemensamma företag som revisionsrätten nyligen har offentliggjort

Revisionsrättens särskilda rapport nr 28/2018:
De flesta förenklingstiltag som införts i Horisont 2020 har gjort livet lättare för stödmottagarna, men det finns fortfarande möjligheter till förbättringar

Horisont 2020 bidrar med finansiering till forskare, forskningsinstitut, universitet, privata företag och offentliga organ, antingen enskilt eller i konsortier, som arbetar med forskningssamverkanprojekt. Med en budget på 76,4 miljarder euro för perioden 2014–2020 är det världens största offentliga forsknings- och innovationsprogram.

Vid revisionen undersökte vi om de ändringar som infördes med Horisont 2020 har varit ändamålsenliga och minskat den administrativa bördan för stödmottagare. Vår slutsats var att de flesta förenklingstiltagarna har varit ändamålsenliga, även om alla åtgärder inte ledde till förväntade resultat och det fortfarande finns utrymme för förbättringar. Stödmottagarna behöver mer användarvänliga vägledning och verktyg, och kommissionen bör testa nya finansieringsordningar ytterligare för att se om de är lämpliga och användbara. Stabila regler är också viktigt. Stödmottagarna kan anpassa sig till komplexitet, men frekventa ändringar av vägledningen kan skapa förvirring och osäkerhet.

Närmare uppgifter om slutsatserna av revisionen, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

Revisionsrättens särskilda rapport nr 11/2019:
EU:s lagstiftning om modernisering av flygledningstjänsten har gett mervärde – men mycket av finansieringen hade inte behövts – genomförandet av Sesar

År 2005 inledde EU det så kallade Sesar-programmet för att harmonisera och modernisera system och förfaranden för flygledningstjänsten (ATM) över hela Europa. De här systemen har traditionellt utvecklats på nationell nivå. EU har sammantaget anslagit 3,8 miljarder euro till Sesar mellan 2005 och 2020, varav 2,5 miljarder euro öronmärktes för att stödja införandet av sådana system och förfaranden.

Vid revisionen granskade vi EU:s insats för införandet av Sesar, den tekniska pelaren i EU:s initiativ om ett gemensamt europeiskt luftrum. Vår slutsats var att EU:s lagstiftningsinsats i form av gemensamma projekt har gett mervärde. Men vi konstaterade även att mycket av EU-finansieringen till stöd för ATM-modernisering inte hade behövts, och att förvaltningen av finansieringen har några brister. Vi lämnade också ett antal rekommendationer till Europeiska kommissionen om hur dess stöd till ATM-modernisering kan förbättras.

Närmare uppgifter om slutsatserna av revisionen, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

Översiktlig analys 2018:
Mot en väl fungerande transportsektor i EU: utmaningar som måste hanteras

I den översiktliga analysen beskrivs och analyseras EU:s arbete inom transportområdet. Vi tittar främst på infrastrukturinvesteringar som fått finansiering från EU:s budget och lägger fram övergripande teman som har framkommit i våra senaste revisioner rörande de fem främsta transportslagen: väg, järnväg, luftfart, inre vattenvägar och havsjöfart.

Vi konstaterade att EU har kommit en bit på väg när det gäller att bygga ut infrastrukturen och öppna upp den inre marknaden för transporter, men vi påpekar också att EU behöver ta itu med sex centrala utmaningar för att uppnå bättre rörlighet inom unionen. Det handlar bland annat om att anpassa mål och prioriteringar efter resurser, planera bättre, förbättra infrastrukturunderhållet, se till att genomförandet är ändamålsenligt, flytta godstrafik från vägarna och garantera europeiskt mervärde.

Genom att förse berörda parter och intressenter med klar och lättillgänglig information vill vi med denna översiktliga analys uppmuntra berörda parter att förbättra åtgärderna och/eller samordna dem bättre i syfte att tillföra värde till EU:s insatser för att uppnå sina transportpolitiska mål.

Närmare uppgifter om slutsatserna av revisionen, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

Källa: Revisionsrätten.

KAPITEL 3

REVISIONSFÖRKLARINGAR OM EU:S GEMENSAMMA FORSKNINGSFÖRETAG

3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna

Grund för uttalandena

3.1.1. Vi utförde vår revision i enlighet med de internationella revisionsstandarder (ISA) och etiska riktlinjer som fastställts av IFAC och de internationella standarder för högre revisionsorgan (Issai) som fastställts av Intosai. Under rubriken Revisorns ansvar beskrivs vilket ansvar vi har enligt dessa standarder. Vi är oberoende i överensstämmelse med de etiska riktlinjerna för yrkesutövande revisorer som utfärdats av *International Ethics Standards Board for Accountants* (IESBA:s etikkod) och de etiska krav som är relevanta för vår revision, och vi har fullgjort vårt etiska ansvar i övrigt i enlighet med dessa krav och IESBA:s etikkod. Vi anser att vi har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för vårt uttalande.

Ledningens och styrelsens ansvar

3.1.2. I enlighet med artiklarna 310–325 i EUF-fördraget och de gemensamma företagens budgetförordningar ansvarar ledningarna för att upprätta och lägga fram räkenskaperna på grundval av internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn och för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. I ledningens ansvar ingår att utforma, införa och upprätthålla den internkontroll som är relevant när det gäller att upprätta och lägga fram årsredovisningar som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig detta beror på oegentligheter eller fel. Ledningen ska också se till att de verksamheter, ekonomiska transaktioner och uppgifter som presenteras i årsredovisningen följer regelverket.

3.1.3. När räkenskaperna upprättas är det ledningens ansvar att bedöma det gemensamma företagens förmåga att fortsätta verksamheten, upplysa om frågor som rör dess status när det gäller fortsatt drift och använda antagandet om fortsatt drift som grund för räkenskaperna, såvida ledningen inte har för avsikt att antingen avveckla enheten eller att upphöra med verksamheten eller inte har något annat realistiskt alternativ än att göra något av detta.

3.1.4. Styrelsen ansvarar för tillsynen över det gemensamma företagens process för finansiell rapportering.

Revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna

3.1.5. Vårt mål är att uppnå rimlig säkerhet om huruvida de gemensamma företagens räkenskaper innehåller väsentliga felaktigheter och huruvida de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta samt att på grundval av revisionen lämna revisionsförklaringar om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet till Europaparlamentet och rådet. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att väsentliga felaktigheter eller bristande efterlevnad alltid upptäcks vid revisionen. Dessa kan ha sin grund i oegentligheter eller fel och betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i räkenskaperna.

3.1.6. När det gäller intäkter granskar vi bidragen från kommissionen, andra partner eller samarbetsländer och bedömer de gemensamma företagens förfaranden för att uppbära eventuella andra intäkter.

3.1.7. När det gäller kostnader granskar vi betalningstransaktioner när utgifterna har uppkommit, bokförts och godkänts. Revisionen omfattar alla betalningar (även dem som avser inköp av tillgångar) som inte är förskott vid den tidpunkt de görs. Förskott granskas när mottagarna av medel har lämnat underlag som visar att de använts på rätt sätt och ett gemensamt företag har godkänt underlagen och reglerat förskottsbetalningen, antingen samma år eller senare.

3.1.8. I enlighet med ISA och Issai tillämpar vi professionellt omdöme och är professionellt skeptiska under hela revisionen. Vi gör också följande:

- Identifierar och bedömer riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i räkenskaperna och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte följer Europeiska unionens rättsliga ram, vare sig det beror på oegentligheter eller fel, utformar och utför granskningsåtgärder för att hantera dessa risker och inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för våra uttalanden. Risker för att väsentliga felaktigheter eller väsentlig bristande efterlevnad som beror på oegentligheter inte upptäcks är större än om de beror på fel, eftersom det vid oegentligheter kan handla om maskopi, förfalskning eller uppsattlig underlåtenhet eller att man har satt sig över den interna kontrollen.
- Skaffar oss en förståelse av interna kontroller som är relevanta för revisionen i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen.

- Utvärderar ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och därmed sammanhängande upplysningar.
- Kommer, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, fram till en slutsats om huruvida ledningens användning av antagandet om fortsatt drift är riktigt och huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om ett gemensamt företags förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi kommer fram till att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, är vi skyldiga att hänvisa till därmed sammanhängande upplysningar i räkenskaperna i vår granskningsrapport eller, om upplysningarna inte är korrekta, modifiera vårt uttalande. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som vi har inhämtat fram till datumet för vår granskningsrapport. Men framtida händelser eller förhållanden kan förorsaka att enheten inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar räkenskapernas och de tillhörande upplysningarnas övergripande presentation, struktur och innehåll, och om räkenskaperna återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som gör att en rättvisande bild erhålls.
- Inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende de gemensamma företagens finansiella information för att kunna göra ett uttalande om räkenskaperna och de underliggande transaktionerna. Vi är ansvariga för styrningen, övervakningen och utförandet av revisionen. Vi är ensamma ansvariga för våra revisionsuttalanden.
- Vi har, i tillämpliga fall, beaktat det revisionsarbete som en oberoende extern revisor har utfört avseende de gemensamma företagens räkenskaper i enlighet med artikel 208.4 i EU:s budgetförordning ⁽¹³⁾.

3.1.9. Vi informerar ledningen om bland annat revisionens planerade inriktning och omfattning samt tidpunkt för revisionen och viktiga granskningsresultat, inbegripet betydande brister i de interna kontrollerna som vi har identifierat under vår revision.

3.1.10. Bland de förhållanden som vi har informerat de gemensamma företagen om fastställer vi vilka som var av störst betydelse vid vår revision av räkenskaperna och som därför utgör områden av särskild betydelse för revisionen. Vi beskriver dessa områden i revisors rapport, såvida inte lagstiftning eller förordningar förbjuder offentliggörande av upplysningar om området, eller vi, under synnerligen ovanliga omständigheter, beslutar att inte informera om ett område i vår rapport därför att de negativa konsekvenserna av det rimligen kan förväntas bli större än fördelarna för allmänintresset med offentliggörandet.

⁽¹³⁾ Förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.

GEMENSAMMA FÖRETAG SOM GENOMFÖR EU:S RAMPROGRAM

3.2. Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar)

3.2.1. Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar) ligger i Bryssel och bildades i februari 2007 för en period på åtta år ⁽¹⁴⁾ (Sesar 1). I juni 2014 ändrade rådet inrättandeförordningen och förlängde det gemensamma företagens livstid till den 31 december 2024 ⁽¹⁵⁾ (Sesar 2020).

3.2.2. Det gemensamma företaget Sesar är ett offentlig–privat partnerskap för utveckling och genomförande av en moderniserad europeisk flygledningstjänst. De grundande medlemmarna är Europeiska unionen (EU), som företräds av kommissionen (GD Transport och rörlighet), och Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol) ⁽¹⁶⁾. Efter en inbjudan att anmäla intresse 2015 blev 19 offentliga och privata enheter inom luftfartssektorn medlemmar i det gemensamma företaget. De innefattar flygplanstillverkare, tillverkare av markbaserad och flygburen utrustning, leverantörer av flygledningstjänster och leverantörer av flygplatstjänster.

3.2.3. Tabell 1 visar nyckeltal för det gemensamma företaget ⁽¹⁷⁾.

Tabell 1

Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2018	2017
Budget för betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	94,8	90,9
Budget för åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	129,5	109,9
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	166,3	213
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	175,9	130,9
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	42	40

⁽¹⁾ I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, och inkomster avsatta för särskilda ändamål.

⁽²⁾ Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

UTTALANDE

3.2.4. Vi har granskat

- det gemensamma företagens räkenskaper, som består av årsredovisningen ⁽¹⁸⁾ och rapporterna om budgetgenomförandet ⁽¹⁹⁾ för det budgetår som slutade den 31 december 2018,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

⁽¹⁴⁾ Rådets förordning (EG) nr 219/2007 av den 27 februari 2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar) (EUT L 64, 2.3.2007, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Rådets förordning (EU) nr 721/2014 av den 16 juni 2014 om ändring av förordning (EG) nr 219/2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar) vad gäller förlängningen av det gemensamma företaget till och med 2024 (EUT L 192, 1.7.2014, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Eurocontrol är en internationell organisation som ägs av 41 medlemsstater. EU har delegerat delar av sina uppgifter i förordningarna om det gemensamma europeiska luftrummet till Eurocontrol, vilket gör det till den centrala organisationen för samordning och planering av flygkontrolltjänster för hela Europa. EU är själv en undertecknare av Eurocontrol och alla EU-medlemsstaterna är medlemmar av Eurocontrol.

⁽¹⁷⁾ Ytterligare information om det gemensamma företagens behörighet och verksamhet finns på dess webbplats: www.sesarju.eu.

⁽¹⁸⁾ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁽¹⁹⁾ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.2.5. Vi anser att det gemensamma företags räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2018, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

*Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna***Intäkter**

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.6. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.7. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.2.8. Iakttagelserna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

Iakttagelse om genomförandet av Sesar 1:s budget

3.2.9. 1 december 2016 avslutades Sesar 1-programmet formellt och den sista stödbetalningen gjordes i december 2017.

3.2.10. Tabell 2 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till Sesar 1 i slutet av 2018.

Tabell 2

Medlemmarnas bidrag till Sesar 1*(i miljoner euro)*

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabidrag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	700,0	e.t.	700,0	634,1	0,0	0,0	e.t.	634,1
Eurocontrol	700,0	e.t.	700,0	137,8	422,9	0,0	e.t.	560,7
Näringslivsmedlemmar	584,3	e.t.	584,3	25,5	513,6	0,0	e.t.	539,1
Totalt	1 984,3	e.t.	1 984,3	797,4	936,5	0,0	e.t.	1 733,9

⁽¹⁾ Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.2.11. Outnyttjade betalningsbemyndiganden på 40 miljoner euro från tidigare år fördes över till 2018 för att återbetala för höga kontantbidrag från Sesar 1:s näringslivsmedlemmar⁽²⁰⁾ och betala försenade men fortfarande berättigade ersättningsanspråk för projekt inom sjunde ramprogrammet och TEN-T. I slutet av 2018 kunde dock endast 1,8 miljoner euro (5 %) av anslagen användas till sådana korrigeringsbetalningar. Man måste låta 20 miljoner euro (50 %) förfalla, och 18,2 miljoner euro (45 %) fördes över till 2019.

3.2.12. Inom ramen för Sesar 1-programmets avslutningsfas redovisade det gemensamma företaget i slutet av 2018 fortfarande ett stort belopp i utestående åtaganden (betalningsskyldigheter) på 61,4 miljoner euro. Eftersom programmet avslutades i slutet av 2016 och det senaste stödet betalades ut i slutet av 2017 kommer inte de resurser som anslagits till det gemensamma företaget att utnyttjas fullt ut.

Iakttagelse om genomförandet av Sesar 2020:s budget

3.2.13. Tabell 3 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till Sesar 2020 i slutet av 2018.

Tabell 3

Medlemmarnas bidrag till Sesar 2020

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabidrag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	585,0	e.t.	585,0	216,9	0,0	0,0	e.t.	216,9
Eurocontrol	500,0	e.t.	500,0	11,9	59,6	60,1	e.t.	131,6
Näringslivsmedlemmar	500,0	e.t.	500,0	2,5	54,6	60,1	e.t.	117,2
Totalt	1 585,0	e.t.	1 585,0	231,3	114,2	120,2	e.t.	465,7

(¹) Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.2.14. I slutet av 2018 hade det gemensamma företaget genomfört 81 % respektive 61 % av de tillgängliga åtagande- och betalningsbemyndigandena för Horisont 2020-projekt, och låtit 44,6 miljoner euro (35 %) av de tillgängliga betalningsbemyndigandena för Horisont 2020 förfalla.

3.2.15. Den låga genomförandegraden och den höga andelen tillgängliga betalningsbemyndiganden 2018 inom Horisont 2020 som förföll var i första hand en följd av det gemensamma företaget

- försiktiga budgetplanering där man tog hänsyn till risken för att de årliga överenskommelserna om delegerat finansiellt genomförande skulle försenas,
- sätt att planera och övervaka budgeten, där man inte fullt ut tog hänsyn till det belopp i outnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år som hade tagits upp på nytt i årets budget.

Iakttagelse om internkontroller

3.2.16. Det gemensamma företaget har infört tillförlitliga förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utför det gemensamma företaget efterhandsrevisioner hos stödmottagarna, medan kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för efterhandsrevisionen av betalningar inom Horisont 2020. De kvarstående felprocentsatser vid efterhandsrevisionerna som det gemensamma företaget rapporterade i slutet av 2018 var 1,29 % för sjunde ramprogrammet och 1,33 % för Horisont 2020⁽²¹⁾.

⁽²⁰⁾ Artiklarna 13 och 25 i det gemensamma företaget Sesars stadgar, som är en bilaga till förordning (EG) nr 219/2007, ändrad genom förordning (EU) nr 721/2014 och artikel 4 i det gemensamma företaget enskilda överenskommelser med näringslivsmedlemmar.

⁽²¹⁾ Årlig verksamhetsrapport 2018 för det gemensamma företaget Sesar, punkterna 173 och 176.

Iakttagelser om sund ekonomisk förvaltning och prestation

3.2.17. Som en följd av delegeringsavtalet med GD Transport och rörlighet inledde det gemensamma Sesar-företaget i januari 2018 en öppen ansökningsomgång om studier och demonstration av regleringen av drönartrafik i Europa (U-Space Call). Det högsta bidragsbeloppet på 9,5 miljoner euro finansierades genom kommissionens fond för ett sammanlänkat Europa (FSE). Även om ansökningsomgångens tilldelningskriterier generellt följde riktlinjerna i FSE-förordningen noterade vi att det fanns flera överlappningar och inkonsekvenser i tilldelningskriterierna och delkriterierna. Detta skulle kunna äventyra den övergripande ändamålsenligheten i bidragsutvärderingsprocessen och måste ses över när en ansökningsomgång utformas och förbereds.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.2.18. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

BILAGA

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/ Har inte genomförts/ Ej tillämpligt)
2017	<p>Genomförandegraderna för Sesar 1:s åtagande- och betalningsbemyndiganden var 11 % respektive 68 %. Följande faktorer orsakade de låga genomförandegraderna för Sesar 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> — I december 2016 avslutades Sesar 1-programmet formellt och den sista betalningen gjordes i december 2017. Trots det måste det gemensamma företaget se till att det i slutet av 2017 fanns tillräckliga medel från sjunde ramprogrammet för att återbetala för höga kontantbidrag från Sesar 1:s näringslivsmedlemmar och betala försenade men fortfarande berättigade ersättningsanspråk för pågående projekt inom sjunde ramprogrammet. — När det gemensamma företaget planerade och övervakade sitt behov av nya åtagande- och betalningsbemyndiganden för Sesar 1:s budget valde det en försiktig strategi och beaktade inte de förväntade inkomsterna avsatta för särskilda ändamål på cirka 17 miljoner euro som härrörde från återkrav för Sesar 1-projekt (dvs. fel som korrigerats efter efterhandsrevisioner, utestående öppen förfinansiering etc.) 	Har genomförts
2017	I slutet av 2017 hade kommissionen ännu inte gjort de specifika förändringar av sina gemensamma verktyg för förvaltning och övervakning av bidrag från Horisont 2020 som behövs när det gäller behandlingen av det gemensamma företagens naturabidrag.	Har genomförts
2017	I Sesar 1-programmets avslutningsfas i slutet av 2017 måste det gemensamma företaget dra tillbaka 30 miljoner euro (19 %) av de utestående åtagandena på grund av att Sesar 1-projekt hade ändrats eller ställts in. Vid årets slut hade det gemensamma företaget därmed ännu ouppfyllda betalningsskyldigheter för Sesar 1-bidrag på cirka 47 miljoner euro.	Pågår
2017	Vid sin upphandling av stödtjänster från civila luftrumspanvändare för Sesar 2020-verksamhet använde det gemensamma företaget det enkla (matematiska) genomsnittet av de mottagna ekonomiska anbudena som ekonomisk poäng för expertkategoriernas dagsarvoden. Denna metod tillämpades för samtliga delar. En mer konkurrenskraftig och ändamålsenlig lösning hade varit att använda ett viktat genomsnitt för beräkningen av den ekonomiska poängen. Viktningen borde ha baserats på det mest sannolika antalet arbetsdagar för varje expertkategori som behövdes för de specifika tjänsterna i varje del.	Har genomförts
2017	Den externa revisor som granskade det gemensamma företagens årsredovisning fann brister i det gemensamma företagens kontrollprocesser. Detta beror främst på att det finansiella regelverk som det gemensamma företaget måste följa är komplext, att nyckelpersoner på ekonomiavdelningen nyligen hade slutat och att arbetsbelastningen därför var mycket hög där.	Har genomförts
2017	Som svar på de rekommendationer som utvärderarna lämnade antogs det gemensamma företagens handlingsplan av det gemensamma Sesar-företagets styrelse i maj 2018. Handlingsplanen innehåller en bred uppsättning åtgärder som det gemensamma företaget ska genomföra, varav några insatser redan har påbörjats och merparten ska genomföras under 2018 och första kvartalet 2019. Ett litet antal av dem kommer att tas upp under nästa programperiod.	Pågår

Det gemensamma företags svar

3.2.12. I detta sammanhang är det viktigt att notera att det totala programgenomförandet för Sesar 1 uppgår till 89,9 procent.

3.2.15. Vi vill betona att den strategi som tillämpats i fråga om outnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år är en direkt följd av den budgetram inom vilken det gemensamma företaget är skyldigt att bedriva sin verksamhet.

3.2.17. Vi vill betona att ansökningsomgången för U-Space har anordnats i full överensstämmelse med både de särskilda FSE-kraven och bästa praxis. Detta har säkerställts genom ett omfattande samarbete med Inea under förberedelsen av ansökningsomgången. Alla eventuella risker för att delkriterierna för utvärdering inte skulle tolkas enhetligt reducerades dessutom i så hög grad som möjligt innan utvärderingen påbörjades. Faktum är att expertgenomgångar anordnades före utvärderingen för att undvika missförstånd som skulle kunna leda till felaktiga antaganden och poängsättningar.

3.3. Det gemensamma företaget Clean Sky

Inledning

3.3.1. Det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet inom flygteknik (det gemensamma företaget Clean Sky) ligger i Bryssel och bildades i december 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod ⁽²²⁾ (Clean Sky 1). Den 6 maj 2014 förlängde rådet det gemensamma företagens livstid till och med den 31 december 2024 ⁽²³⁾ (Clean Sky 2).

3.3.2. Det gemensamma företaget Clean Sky är ett offentlig-privat partnerskap inom flygteknikrelaterad forskning och innovation. De grundande medlemmarna i det gemensamma företaget är enligt den nya förordningen Europeiska unionen (EU), företrädd av kommissionen (GD Forskning och innovation), och de privata medlemmarna bestående av industriella ledare för och associerade medlemmar av integrerade teknikdemonstratorer (ITD), demonstrationsplattformar för innovativa luftfartyg (IADP) och tvärgående verksamheter (TA). Det gemensamma företaget samarbetar dessutom med så kallade *huvudpartner* som väljs ut genom öppna och konkurrensutsatta ansökningsomgångar ⁽²⁴⁾. Dessa partner fick status som privata medlemmar enligt inrättandeförordningen om Clean Sky 2.

3.3.3. *Tabell 1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget ⁽²⁵⁾.

Tabell 1

Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2018	2017
Budget för betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	336,4	203
Budget för åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	294,6	201,1
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	343,8	243,7
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	371,1	313,6
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	40	41

⁽¹⁾ I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, och inkomster avsatta för särskilda ändamål.

⁽²⁾ Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

UTTALANDE

3.3.4. Vi har granskat

- det gemensamma företagens räkenskaper, som består av årsredovisningen ⁽²⁶⁾ och rapporterna om budgetgenomförandet ⁽²⁷⁾ för det budgetår som slutade den 31 december 2018,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

⁽²²⁾ Rådets förordning (EG) nr 71/2008 av den 20 december 2007 om bildande av det gemensamma företaget Clean Sky (EUT L 30, 4.2.2008, s. 1).

⁽²³⁾ Rådets förordning (EU) nr 558/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget Clean Sky 2 (EUT L 169, 7.6.2014, s. 77).

⁽²⁴⁾ År 2008 anslöt sig 16 ledare och 66 associerade medlemmar till den första fasen av det gemensamma företaget Clean Sky (programmet Clean Sky 1). Enligt artikel 4.6 i stadgarna, som är en bilaga till rådets förordning (EU) nr 558/2014, behåller associerade medlemmar inom programmet Clean Sky 1 sin status till dess att deras forskningsverksamhet har avslutats, och senast till den 31 december 2017. År 2017, efter det att den fjärde ansökningsomgången för huvudpartner som inleddes 2016 hade slutförts, avslutade det gemensamma företaget förfarandet för urval av och tillträde för medlemmar med totalt över 230 juridiska personer som deltar i programmet Clean Sky 2. Härefter ingår de 16 ledarna med sina anknutna enheter och tredjeparter och de utvalda huvudpartnerna med sina anknutna enheter och tredjeparter.

⁽²⁵⁾ Ytterligare information om det gemensamma företagens behörighet och verksamhet finns på dess webbplats: www.cleansky.eu

⁽²⁶⁾ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁽²⁷⁾ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet**Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet**

3.3.5. Vi anser att det gemensamma företags räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2018, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.6. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.7. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.3.8. Iakttagelserna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

Iakttagelse om genomförandet Clean Sky 1:s budget

3.3.9. Tabell 2 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till Clean Sky 1 i slutet av 2018.

Tabell 2

Medlemmarnas bidrag till Clean Sky 1

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabidrag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	800,0	e.t.	800,0	800,0	0,0	0,0	e.t.	800,0
Näringslivsmedlemmar	600,0	e.t.	600,0	14,9	594,1	-0,7	e.t.	608,3
Totalt	1 400,0	e.t.	1 400,0	814,9	594,1	-0,7	e.t.	1 408,3

⁽¹⁾ Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.3.10. Det gemensamma företags sjunde ramprogram avslutades formellt 2017 med en genomförandegrad på cirka 100 %. Under 2018 fortsatte det gemensamma företaget att återkräva cirka 0,85 miljoner euro från utestående förfinansiering och som ett resultat av efterhandsrevisioner.

Iakttagelse om genomförandet Clean Sky 2:s budget

3.3.11. Tabell 3 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till Clean Sky 2 i slutet av 2018.

Tabell 3

Medlemmarnas bidrag till Clean Sky 2

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabidrag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 755,0	0,0	1 755,0	816,7	0,0	0,0	0,0	816,7
Näringslivsmedlemmar	1 228,5	965,3	2 193,8	14,1	273,9	157,6	801,7	1 247,3
Totalt	2 983,5	965,3	3 948,8	830,8	273,9	157,6	801,7	2 064,0

⁽¹⁾ Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.3.12. Genomförandegraderna för det gemensamma företagets tillgängliga budget 2018 för åtagande- och betalningsbemyndiganden var höga och uppgick till 99,2 % respektive 97,3 %.

Iakttagelse om internkontrollerna

3.3.13. Det gemensamma företaget Clean Sky 2 har infört förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utför det gemensamma företaget efterhandsrevisioner hos stödmottagarna, medan kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för efterhandsrevisionen av ersättningsanspråk från projekt inom Horisont 2020. De kvarstående felprocentsatser vid efterhandsrevisionerna som det gemensamma företaget rapporterade i slutet av 2018 var 1,21 % för projekt inom sjunde ramprogrammet och 1,11 % för projekt inom Horisont 2020 ⁽²⁸⁾.

Iakttagelse om övriga frågor

3.3.14. Det gemensamma företaget hade hög personalomsättning för både tillfälligt anställda och kontraktsanställda under 2017 och 2018. Personalomsättningen för tillfälligt anställda ökade drastiskt under 2018 till närmare 17 % eftersom fyra projektledare lämnade det gemensamma företaget. Användningen av tjänster som utfördes av tillfälliga arbetstagare så gott som fördubblades 2018.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.3.15. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

⁽²⁸⁾ Det gemensamma företaget Clean Skys preliminära årliga verksamhetsrapport för 2018, s. 99–100.

BILAGA

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/ Har inte genomförts/ Ej tillämpligt)
2017	I slutet av 2018 hade kommissionen ännu inte gjort de specifika förändringar av sina gemensamma verktyg för förvaltning och övervakning av bidrag från Horisont 2020 som behövs när det gäller behandlingen av det gemensamma företags naturabidrag.	Har genomförts
2017	Som svar på de rekommendationer som utvärderarna lämnade utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan som antogs av det gemensamma företags styrelse i april 2018. Handlingsplanen innehåller en bred uppsättning åtgärder som det gemensamma företaget ska genomföra, varav några insatser redan har påbörjats, medan resten enligt planerna ska genomföras 2018 eller under nästa programperiod.	Har genomförts

Det gemensamma företags svar

Det gemensamma företaget har tagit del av revisionsrättens rapport.

3.4. *Det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel (IMI)*

Inledning

3.4.1. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel (IMI) ligger i Bryssel och inrättades i december 2007 ⁽²⁹⁾ för en period på tio år (IMI 1). I maj 2014 antog rådet en ny inrättandeförordning som förlängde det gemensamma företagets livstid till den 31 december 2024 ⁽³⁰⁾ (IMI 2).

3.4.2. Det gemensamma företaget IMI är ett offentlig–privat partnerskap inom hälsorelaterad forskning och innovation. Grundande medlemmar av det gemensamma företaget är Europeiska unionen, representerad av kommissionen (GD Forskning och innovation) och läkemedelssektorn, representerad av den europeiska läkemedelsbranschorganisationen EFPIA.

3.4.3. *Tabell 1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget ⁽³¹⁾.

Tabell 1

Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2018	2017
Budget för betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	179,6	153,4
Budget för åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	275,6	187,9
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	235,9	206,4
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	485,5	322,4
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	48	49

⁽¹⁾ I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, och inkomster avsatta för särskilda ändamål.

⁽²⁾ Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

UTTALANDE

3.4.4. Vi har granskat

- det gemensamma företagets räkenskaper, som består av årsredovisningen ⁽³²⁾ och rapporterna om budgetgenomförandet ⁽³³⁾ för det budgetår som slutade den 31 december 2018,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

⁽²⁹⁾ Rådets förordning (EG) nr 73/2008 av den 20 december 2007 om bildande av det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet för innovativa läkemedel (EUT L 30, 4.2.2008, s. 38).

⁽³⁰⁾ Rådets förordning (EU) nr 557/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel 2 (EUT L 169, 7.6.2014, s. 54).

⁽³¹⁾ Ytterligare information om det gemensamma företagets behörighet och verksamhet finns på dess webbplats: www.imi.europa.eu

⁽³²⁾ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁽³³⁾ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet**Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet**

3.4.5. Vi anser att det gemensamma företags räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2018, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.6. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.7. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.4.8. Iakttagelserna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

Iakttagelse om genomförandet av IMI 1:s budget

3.4.9. Tabell 2 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till IMI 1 i slutet av 2018.

Tabell 2

Medlemmarnas bidrag till IMI 1

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabidrag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 000,0	e.t.	1 000,0	916,0	0,0	0,0	e.t.	916,0
Näringslivsmedlemmar	1 000,0	e.t.	1 000,0	21,9	633,3	80,6	e.t.	735,8
Totalt	2 000,0	e.t.	2 000,0	937,9	633,3	80,6	e.t.	1 651,8

⁽¹⁾ Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.4.10. Genomförandegraden av betalningsbemyndiganden i det gemensamma företags tillgängliga budget 2018 för projekt inom sjunde ramprogrammet var 88 %.

Iakttagelser om genomförandet av IMI 2:s budget

3.4.11. Tabell 3 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till IMI 2 i slutet av 2018.

Tabell 3

Medlemmarnas bidrag till IMI 2

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabidrag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 638,0	e.t.	1 638,0	241,9	0,0	0,0	e.t.	241,9
EFPIA	1 425,0	e.t.	1 425,0	10,8	128,0	83,9	e.t.	222,7
Associerade partner	0,0	e.t.	0,0	2,7	2,5	0,0	e.t.	5,2
Totalt	3 063,0	e.t.	3 063,0	255,4	130,5	83,9	e.t.	469,8

(¹) Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.4.12. Genomförandegraderna för åtagande- och betalningsbemyndiganden i det gemensamma företags tillgängliga budget 2018 för Horisont 2020-projekt var 100 % respektive 87 %.

3.4.13. I slutet av 2018 uppgick de outnyttjade betalningsbemyndiganden som förts över från tidigare år till 56,1 miljoner euro. Det gemensamma företags styrelse godkände därför en budgetändring i december 2018 för att minska de nya betalningsbemyndigandena för året med 36,3 miljoner euro (³⁴). Även om situationen förbättrades jämfört med tidigare år efter det att IMI hade genomfört flera korrigerande åtgärder, kvarstod brister i fråga om planeringen och övervakningen av behovet av nya betalningsbemyndiganden.

Iakttagelse om internkontroller

3.4.14. Det gemensamma företaget har infört tillförlitliga förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utförde det gemensamma företaget efterhandsrevisioner i stödmottagarnas lokaler, medan kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för efterhandsrevisionen av ersättningsanspråk från projekt inom Horisont 2020. De kvarstående felprocentssatser vid efterhandsrevisionerna som det gemensamma företaget rapporterade i slutet av 2018 var 0,87 % för sjunde ramprogrammet och 0,67 % för Horisont 2020 (³⁵).

Övriga frågor

3.4.15. Personalomsättningen vid det gemensamma företaget var hög 2018 och uppgick i genomsnitt till cirka 21 %. Den var särskilt hög för kontraktsanställda med cirka 60 %. Situationen försämrades på grund av åtta långtidssjukskrivningar, varav fyra nya fall tillkom under 2018. Detta resulterade i att endast hälften av det gemensamma företags personal var stabil under 2018, vilket ökade risken för att det gemensamma företags operativa mål inte skulle uppnås som planerat. För att lösa personalsituationen 2018 använde sig det gemensamma företaget av tillfällig arbetskraft, som utgjorde 9,6 % av den totala personalstyrkan.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.4.16. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

(³⁴) Den tredje ändringen av budgeten för 2018 godkändes den 5 december 2018.

(³⁵) Årlig verksamhetsrapport 2018 för det gemensamma företaget IMI, s. 107–108.

BILAGA

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/ Ej tillämpligt)
2017	I slutet av 2017 hade kommissionens gemensamma stödcentrum inte avslutat specifika förändringar av verktygen för förvaltning och övervakning av bidrag från Horisont 2020 som behövs för det gemensamma företags rapportering och behandling av naturabidrag.	Har genomförts
2017	Mot slutet av 2017 uppgick de outnyttjade betalningsbemyndigandena från tidigare år till 78,7 miljoner euro. Det gemensamma företags styrelse godkände därför i juli 2017 en minskning av de nya betalningsbemyndigandena för drift för året med 56 miljoner euro och i november 2017 en minskning av de ackumulerade outnyttjade betalningsbemyndigandena från tidigare år med 25,8 miljoner euro. Denna situation visar att det de senaste åren har förekommit brister när behovet av nya betalningsbemyndiganden planerats och övervakats.	Pågår
2017	Som svar på de rekommendationer som utvärderarna lämnade utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan som antogs av det gemensamma företaget IMI 2:s styrelse i november 2017. Handlingsplanen innehåller en bred uppsättning åtgärder som det gemensamma företaget ska genomföra, varav några insatser redan har påbörjats och merparten ska genomföras under 2018 och 2019. Ett litet antal av dem kommer att tas upp under nästa programperiod.	Pågår

Det gemensamma företags svar

Det gemensamma företaget har tagit del av revisionsrättens rapport.

3.5. Det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas (FCH)

Inledning

3.5.1. Det gemensamma företaget för genomförandet av det gemensamma teknikinitiativet för bränsleceller och vätgas (det gemensamma företaget FCH) ligger i Bryssel och bildades i maj 2008 för perioden fram till den 31 december 2017 ⁽³⁶⁾ (FCH 1). I maj 2014 förlängde rådet det gemensamma företagets livstid till och med den 31 december 2024 ⁽³⁷⁾ (FCH 2).

3.5.2. Det gemensamma företaget FCH är ett offentlig–privat partnerskap för forskning och innovation inom vätgas- och bränslecellteknik. De grundande medlemmarna i det gemensamma företaget är Europeiska unionen (EU) företrädd av kommissionen, näringslivsgruppen (Hydrogen Europe) och forskningsgruppen (Hydrogen Europe Research).

3.5.3. Tabell 1 visar nyckeltal för det gemensamma företaget ⁽³⁸⁾.

Tabell 1

Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2018	2017
Budget för betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	102,4	179,4
Budget för åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	79,8	98,5
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	126,5	198,6
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	85,5	127,8
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	27	26

⁽¹⁾ I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, och inkomster avsatta för särskilda ändamål.

⁽²⁾ Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

UTTALANDE

3.5.4. Vi har granskat

- det gemensamma företagets räkenskaper, som består av årsredovisningen ⁽³⁹⁾ och rapporterna om budgetgenomförandet ⁽⁴⁰⁾ för det budgetår som slutade den 31 december 2018,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

⁽³⁶⁾ Rådets förordning (EG) nr 521/2008 av den 30 maj 2008 om bildande av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas (EUT L 153, 12.6.2008, s. 1), ändrad genom rådets förordning (EU) nr 1183/2011 (EUT L 302, 19.11.2011, s. 3).

⁽³⁷⁾ Rådets förordning (EU) nr 559/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas 2 (EUT L 169, 7.6.2014, s. 108).

⁽³⁸⁾ Ytterligare information om det gemensamma företagets behörighet och verksamhet finns på dess webbplats: www.fch.europa.eu.

⁽³⁹⁾ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁽⁴⁰⁾ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet**Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet**

3.5.5. Vi anser att det gemensamma företags räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2018, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna**Intäkter**

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.6. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.7. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.5.8. Iakttagelserna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

Iakttagelse om genomförandet av FCH 1:s budget

3.5.9. Tabell 2 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till FCH 1 i slutet av 2018.

Tabell 2

Medlemmarnas bidrag till FCH 1

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabidrag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	470,0	e.t.	470,0	402,2	19,1	0,0	e.t.	421,3
Näringslivsmedlemmar	470,0	e.t.	470,0	17,9	420,0	4,6	e.t.	442,5
Totalt	940,0	e.t.	940,0	420,1	439,1	4,6	e.t.	863,8

⁽¹⁾ Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.5.10. Genomförandegraden av betalningsbemyndiganden i det gemensamma företags tillgängliga budget 2018 för projekt inom sjunde ramprogrammet var 79,6 % på grund av sent inlämnade ersättningsanspråk för pågående projekt inom sjunde ramprogrammet.

Iakttagelser om genomförandet av FCH 2:s budget

3.5.11. Tabell 3 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till FCH 2 i slutet av 2018.

Tabell 3

Medlemmarnas bidrag till FCH 2

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Komplette- rande verk- samhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabi- drag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kom- pletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	665,0	0,0	665,0	318,8	0,0	0,0	0,0	318,8
Näringslivsmedlem- mar	95,0	285,0	380,0	3,6	1,8	7,7	636,3	649,4
Totalt	760,0	285,0	1 045,0	322,4	1,8	7,7	636,3	968,2

(¹) Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.5.12. Den låga nivån på näringslivsmedlemmarnas naturabidrag till operativ verksamhet beror på att det gemensamma företaget attesterar dem tillsammans med de slutliga ersättningsanspråken. Attesteringen av merparten av de naturabidrag som man ingått åtaganden för kommer därför att ske senare under Horisont 2020-programmet när den slutliga betalningen för projekten görs och intygen om redovisning ska lämnas in.

3.5.13. Genomförandegraderna för åtagande- och betalningsbemyndiganden i det gemensamma företaget tillgängliga budget 2018 för Horisont 2020-projekt var 95,8 % respektive 84,4 %.

Iakttagelser om internkontroller

3.5.14. Det gemensamma företaget har infört förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. När det gäller mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet utför det gemensamma företaget efterhandsrevisioner hos stödmottagarna, medan kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för efterhandsrevisionen av ersättningsanspråk från projekt inom Horisont 2020.

3.5.15. De kvarstående felprocentsatser vid efterhandsrevisionerna som det gemensamma företaget rapporterade i slutet av 2018 var 1,10 % för sjunde ramprogrammet och 0,46 % för Horisont 2020 (⁴¹).

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.5.16. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

(⁴¹) Årlig verksamhetsrapport 2018 för det gemensamma företaget FCH, s. 89.

BILAGA

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/ Har inte genomförts/ Ej tillämpligt)
2017	Som svar på de rekommendationer som utvärderarna lämnade utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan som antogs av det gemensamma företaget FCH 2:s styrelse i mars 2018. Handlingsplanen innehåller en bred uppsättning åtgärder som det gemensamma företaget ska genomföra, varav några insatser redan har påbörjats och merparten ska genomföras under 2018 och 2019. Ett litet antal av dem kommer att tas upp inför nästa programperiod.	Pågår

Det gemensamma företags svar

Det gemensamma företaget har tagit del av revisionsrättens rapport.

3.6. Det gemensamma företaget elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap (Ecsel)

Inledning

3.6.1. Det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap (Ecsel) ligger i Bryssel och inrättades i maj 2014 ⁽⁴²⁾ för perioden till och med den 31 december 2024. Det gemensamma företaget Ecsel ersatte och efterträdde de gemensamma företagen Eniac och Artemis som avslutades den 26 juni 2014. Det gemensamma företaget Ecsel började arbeta självständigt den 27 juni 2014.

3.6.2. Det gemensamma företaget Ecsel är ett offentlig–privat partnerskap inom forskning i nanoelektronik och inbyggda datorsystem. De grundande medlemmarna av det gemensamma företaget är Europeiska unionen företrädd av kommissionen (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik), Ecsels deltagarstater ⁽⁴³⁾ och tre industrisammanslutningar (Aeneas, Artemisia och Eposs) som representerar företag och andra forskningsorganisationer med verksamhet på området inbyggda och cyberfysiska system, smarta integrerade system och mikro- och nanoelektronik.

3.6.3. Tabell 1 visar nyckeltal för det gemensamma företaget ⁽⁴⁴⁾.

Tabell 1

Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2018	2017
Budget för betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	290,1	287,7
Budget för åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	187,3	177,3
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	310,6	290,1
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	194,2	183,9
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	30	30

⁽¹⁾ I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, och inkomster avsatta för särskilda ändamål.

⁽²⁾ Personalen består av tillfälligt anställda och kontraktanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

UTTALANDE

3.6.4. Vi har granskat

- det gemensamma företagens räkenskaper, som består av årsredovisningen ⁽⁴⁵⁾ och rapporterna om budgetgenomförandet ⁽⁴⁶⁾ för det budgetår som slutade den 31 december 2018,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

⁽⁴²⁾ Rådets förordning (EU) nr 561/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget Ecsel (EUT L 169, 7.6.2014, s. 152).

⁽⁴³⁾ Österrike, Belgien, Bulgarien, Tjeckien, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Tyskland, Grekland, Ungern, Irland, Israel, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Schweiz, Turkiet och Förenade kungariket.

⁽⁴⁴⁾ Ytterligare information om det gemensamma företagens behörighet och verksamhet finns på dess webbplats: www.ecsel.eu

⁽⁴⁵⁾ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁽⁴⁶⁾ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet**Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet**

3.6.5. Vi anser att det gemensamma företags räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2018, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.6. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.7. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.6.8. Iakttagelserna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

Iakttagelser om genomförandet av sjunde ramprogrammets budget

3.6.9. I slutet av 2018 bidrog EU med 637,6 miljoner euro från sjunde ramprogrammet till medfinansieringen av det gemensamma företaget Ecsels verksamhet inom sjunde ramprogrammet (som hade övertagits från de gemensamma företagen Artemis och Eniac), och ytterligare 17,9 miljoner euro till medfinansieringen av de tillhörande administrativa kostnaderna. Det sammanlagda åtagandet för operativ verksamhet inom sjunde ramprogrammet uppgick till 606 miljoner euro (Artemis 172 miljoner euro och Eniac 434 miljoner euro). De tillhörande betalningarna uppgick till 529 miljoner euro (Artemis 156 miljoner euro och Eniac 373 miljoner euro). Eftersom programmet avslutades i slutet av 2017 finns det en risk för att de resurser som det gemensamma företaget har tilldelats inte kommer att utnyttjas i sin helhet.

3.6.10. Genomförandegraden av tillgängliga betalningsbemyndiganden i det gemensamma företags budget 2018 för projekt inom sjunde ramprogrammet var 42 %. Den låga genomförandegraden berodde framför allt på att de nationella finansieringsmyndigheterna var sena med att tillhandahålla intygen för avslutat projekt för pågående verksamhet inom sjunde ramprogrammet.

Iakttagelser om genomförandet av Horisont 2020:s budget

3.6.11. Tabell 2 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget Ecsel i slutet av 2018.

Tabell 2

Medlemmarnas bidrag till Ecsels verksamhet inom Horisont 2020

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				Totalt
	Operativ verksamhet	Kompletterande verksamhet (1)	Totalt	Kontant	Godkända naturabidrag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik)	1 185,0	e.t.	1 185,0	512,0	0,0	0,0	e.t.	512,0
Näringslivsmedlemmar	1 657,5	e.t.	1 657,5	11,3	0,0	694,1	e.t.	705,4
Totalt	2 842,5	e.t.	2 842,5	523,3	0,0	694,1	e.t.	1 217,4

(1) Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.6.12. Ecsels 30 deltagarstater är skyldiga att lämna ett finansiellt bidrag på minst 1 170 miljoner euro till det gemensamma företaget Ecsels operativa verksamhet ⁽⁴⁷⁾. I slutet av 2018 hade de deltagarstater som deltog i ansökningsomgångarna 2014, 2015, 2016 och 2017 – 19, 21, 24 respektive 18 stater – gjort åtaganden på 564 miljoner euro och betalningar på 178 miljoner euro (15 % av det totala obligatoriska bidraget). Även om Horisont 2020-projekten just har börjat genomföras hänger den låga nivån på bidragen från deltagarstaterna samman med att några deltagarstater inte erkänner och rapporterar sina kostnader till det gemensamma företaget Ecsel förrän vid slutet av de Horisont 2020-projekt som de stöder.

3.6.13. Det gemensamma företaget Ecsel kan inte beräkna det faktiska beloppet för näringslivsmedlemmarnas naturabidrag förrän det har godkänt bidragen från deltagarstaterna när programmet har avslutats.

3.6.14. Genomförandegraderna för åtagande- och betalningsbemyndiganden i det gemensamma företagens tillgängliga budget 2018 för Horisont 2020-projekt var 100 % respektive 72 %. Genomförandegraden för betalningsbemyndiganden inom Horisont 2020 försämrades på grund av det ytterligare bidrag på 20 miljoner euro som det gemensamma företaget Ecsel fick i december 2018.

Iakttagelser om internkontroller

3.6.15. De administrativa överenskommelser som de gemensamma företagen Artemis och Eniac hade ingått med de nationella finansieringsmyndigheterna har fortsatt att gälla eftersom företagen slogs samman till det gemensamma företaget Ecsel. Enligt överenskommelserna byggde Artemis och Eniacs strategier för efterhandsrevision i hög grad på att de nationella finansieringsmyndigheterna granskade projektens ersättningsanspråk ⁽⁴⁸⁾. Det gemensamma företaget Ecsel har vidtagit åtgärder för att bedöma de nationella finansieringsmyndigheternas genomförande av efterhandsrevisioner och har fått skriftliga uttalanden från de nationella finansieringsmyndigheterna där de anger att tillämpningen av deras nationella förfaranden ger rimlig säkerhet om transaktionernas laglighet och korrekthet. De stora variationerna när det gäller de metoder och förfaranden som de nationella finansieringsmyndigheterna använder medför dock att det gemensamma företaget Ecsel inte kan beräkna en gemensam tillförlitlig viktad felprocentsats eller en procentsats för kvarstående fel för betalningar inom sjunde ramprogrammet.

3.6.16. Det gemensamma företaget Ecsels betalningar 2018 till projekt inom sjunde ramprogrammet uppgick till 41 miljoner euro (2017: 76,4 miljoner euro), vilket motsvarade 22 % (2017: 32 %) av det gemensamma företagens totala operativa betalningar under 2018. För dessa betalningar tillämpade vi den kvarstående felprocent som GD Forskning och innovation hade fastställt för sjunde ramprogrammet som helhet, som i slutet av 2018 var 3,36 %.

3.6.17. För Horisont 2020-betalningar ansvarar kommissionens gemensamma revisionstjänst för efterhandsrevisionerna ⁽⁴⁹⁾. De kvarstående felprocentsatser vid efterhandsrevisionerna som det gemensamma företaget beräknade i slutet av 2018 var 1,15 % för Horisont 2020.

3.6.18. Under 2018 gjordes slutbetalningen för genomförandet av det servicenivåavtal som ingåtts med en av de tre industrisammanslutningarna om tillhandahållande av kommunikations- och evenemangstjänster trots att det nödvändiga styrkande underlaget saknades.

3.6.19. Det gemensamma företaget upptäckte 2018 att det gemensamma företaget Eniac inte hade fakturerat näringslivsmedlemmen Aeneas för kontantbidrag på över 1 miljon euro till administrativa kostnader innan det gemensamma företaget Ecsel inrättades. För att klara bristen på kontanter till administrativa utgifter fick det gemensamma företaget 1 miljon euro från sina medlemmar som ett "kontant forskottsbidrag", varav 320 000 euro kom från kommissionen och 680 000 euro från näringslivsmedlemmarna. Det gemensamma företaget bör utan dröjsmål utfärda debetnotan.

Iakttagelse om övriga frågor

3.6.20. Även om den preliminära utvärderingen av det gemensamma företaget Ecsel var klar enligt den exakta tidsram som fastställs i den rättsliga ramen, kunde det bästa mervärdet för det gemensamma företagens beslutsprocess inte anges i detta tidiga skede av verksamheten.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.6.21. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

⁽⁴⁷⁾ Artikel 4.1 i förordning (EU) nr 561/2014.

⁽⁴⁸⁾ Enligt de strategier för efterhandsrevision som de gemensamma företagen Artemis och Eniac hade antagit ska det gemensamma företaget minst en gång om året bedöma om den information som medlemsstaterna lämnar ger tillräcklig säkerhet om lagligheten och korrektheten i de transaktioner som genomförts.

⁽⁴⁹⁾ Artikel 13.2 i rådets förordning (EU) nr 561/2014.

BILAGA

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/ Har inte genomförts/ Ej tillämpligt)
2015	<p>Enligt det gemensamma företags finansiella regler ska budgeten genomföras i enlighet med normerna för en ändamålsenlig och effektiv internkontroll som inbegriper åtgärder för att förhindra eller upptäcka, rätta och följa upp bedrägerier och oriktigheter.</p> <p>Efter det att kommissionen hade antagit en strategi för bedrägeribekämpning i juni 2011 antogs den första gemensamma bedrägeribekämpningsstrategin för forskningsområdet i juli 2012. Den uppdaterades i mars 2015 med hänsyn till ändringar som infördes med Horisont 2020. I bedrägeribekämpningsstrategin för forskningsområdet ingår en åtgärdsplan som de gemensamma forskningsföretagen ska genomföra.</p> <p>Det gemensamma företaget Ecsel har redan internkontrollrutiner som ska ge rimlig säkerhet om att bedrägerier och oriktigheter förhindras eller upptäcks (förhandskontroller av betalningar, en policy för intressekonflikter och efterhandsrevisioner hos bidragsmottagare). Det gemensamma företaget Ecsels genomförandeplan för bedrägeribekämpning antogs den 11 november 2016 och genomförs för närvarande.</p>	Har genomförts
2016	<p>Det gemensamma företaget har antagit regler för att förhindra och minska intressekonflikter för att minska de risker som hänger samman med företags förvaltningsstruktur. Men det gemensamma företaget uppfyllde inte konsekvent kraven i styrelsebeslutet GB.2015.41.</p>	Har genomförts
2017	<p>Vi noterade att förvaltningen av förfarandena för upphandling av administrativa tjänster hade stora brister 2017 (t.ex. valdes olämpliga upphandlingsförfaranden, tjänsterna som skulle tillhandahållas var ofullständigt definierade och ändringar undertecknades sent).</p>	Pågår
2017	<p>Under 2017 hade det gemensamma företaget inte korrekt dokumenterat ledningens åsidosättande av kontroller eller avvikelser från etablerade processer och förfaranden i sitt undantagsregister. Detta påverkar ledningens förmåga att säkerställa interkontrollprocessernas ändamålsenlighet och snabbt motverka brister i förfaranden.</p>	Har genomförts
2017	<p>Som svar på de rekommendationer som utvärderarna lämnade utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan som antogs av det gemensamma företags styrelse i april 2018. Handlingsplanen innehåller en bred uppsättning åtgärder som det gemensamma företaget ska genomföra, varav några insatser redan har slutförts och merparten ska genomföras under 2019. Några av dem ansågs dock ligga utanför det gemensamma företaget Ecsels verksamhetsområde.</p>	Pågår

Det gemensamma företags svar

Det gemensamma företaget har tagit del av revisionsrättens rapport.

3.7. Det gemensamma företaget för biobaserade industrier (BBI)

Inledning

3.7.1. Det gemensamma företaget för biobaserade industrier (BBI) ligger i Bryssel och inrättades i maj 2014 ⁽⁵⁰⁾ för en period på tio år och började arbeta självständigt den 26 oktober 2015.

3.7.2. Det gemensamma företaget BBI är ett offentlig–privat partnerskap i sektorn med biobaserade industrier. De grundande medlemmarna är Europeiska unionen (EU), företrädd av kommissionen, och näringslivspartner företrädda av Bio-based Industries Consortium (BIC).

3.7.3. Tabell 1 visar nyckeltal för det gemensamma företaget ⁽⁵¹⁾.

Tabell 1

Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2018	2017
Budget för betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	91,6	88,9
Budget för åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	119,5	86,3
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	118,1	91,6
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	120,9	92,9
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	18	21

⁽¹⁾ I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, och inkomster avsatta för särskilda ändamål.

⁽²⁾ Personalen består av tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

UTTALANDE

3.7.4. Vi har granskat

- det gemensamma företagens räkenskaper, som består av årsredovisningen ⁽⁵²⁾ och rapporterna om budgetgenomförandet ⁽⁵³⁾ för det budgetår som slutade den 31 december 2018,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.7.5. Vi anser att det gemensamma företagens räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2018, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁽⁵⁰⁾ Rådets förordning (EU) nr 560/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget för biobaserade industrier (EUTL 169, 7.6.2014, s. 130).

⁽⁵¹⁾ Ytterligare information om det gemensamma företagens behörighet och verksamhet finns på dess webbplats: www.bbi-europe.eu

⁽⁵²⁾ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁽⁵³⁾ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.6. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.7. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.7.8. Iakttagelserna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

Räkenskapernas tillförlitlighet

3.7.9. Under 2018 gjorde det gemensamma företaget BBI en genomgång för att uppdatera medlemsstatusen på de ingående enheterna i BIC som det främsta underlaget för validering och erkännande av näringslivsmedlemmarnas naturabidrag till det gemensamma företags operativa verksamhet. Detta anses vara god praxis och bör ske regelbundet.

Iakttagelser om genomförandet av Horisont 2020:s budget

3.7.10. Tabell 2 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget i slutet av 2018.

Tabell 2

Medlemmarnas bidrag till BBI:s verksamhet

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Komplette- rande verk- samhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabi- drag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kom- pletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	975,0	0,0	975,0	264,6	0,0	0,0	0,0	264,6
Näringslivsmedlem- mar	975,0	1 755,0	2 730,0	9,1	12,1	36,8	699,9	757,9
Totalt	1 950,0	1 755,0	3 705,0	273,7	12,1	36,8	699,9	1 022,5

⁽¹⁾ Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.7.11. Av minimibeloppet 182,5 miljoner euro i kontantbidrag ⁽⁵⁴⁾ hade endast 0,8 miljoner euro betalats i slutet av 2018. BBI:s inrättandeförordning ⁽⁵⁵⁾ ändrades så att näringslivsmedlemmar ska kunna lämna sina kontantbidrag på projektnivå, men det finns fortfarande en stor risk för att näringslivsmedlemmarna inte kommer att uppnå det kontakta minimibidraget till driftskostnader innan BBI-programmet är över. Kommissionen (GD Forskning och innovation) beslutade därför i slutet av 2018 att minska det gemensamma företags budget på 205 miljoner euro med 140 miljoner euro ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁴⁾ Artikel 12.4 i stadgarna för det gemensamma företaget för biobaserade industrier (bilaga I till förordning (EU) nr 560/2014).

⁽⁵⁵⁾ Förordning (EU) 2018/121 av den 23 januari 2018 om ändring av förordning (EU) nr 560/2014 om bildande av det gemensamma företaget för biobaserade industrier (EUT L 22, 26.1.2018, s. 1).

⁽⁵⁶⁾ I detta belopp ingår de tillfälliga indragningarna av 50 miljoner euro som annonserades för budgeten 2017 respektive 20 miljoner euro för 2018.

3.7.12. Genomförandegraderna för de tillgängliga åtagande- och betalningsbemyndiganden 2018 var 99 % respektive 71 %. Merparten av det gemensamma företags betalningsbemyndiganden gällde förfinansiering av de bidragsöverenskommelser som är resultatet av ansökningsomgången 2017 och mellanliggande betalningar för projekt från tidigare ansökningsomgångar. Den lägre genomförandegraden för betalningsbemyndiganden berodde på att några regelbundna rapporter var försenade och att kostnadsredovisningar låg betydligt under den budget som godkänts i bidragsöverenskommelserna.

Iakttagelser om internkontroller

3.7.13. Det gemensamma företaget har infört tillförlitliga förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. Situationen i slutet av 2018 visade att det gemensamma företaget till stor del hade infört normerna för intern kontroll.

3.7.14. Kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för efterhandsrevisionen av ersättningsanspråk från projekt inom Horisont 2020. Baserat på resultaten av efterhandsrevisioner i slutet av 2018 rapporterade det gemensamma företaget en kvarstående felprocent på 0,01 % för Horisont 2020-projekt ⁽⁵⁷⁾.

Iakttagelser om sund ekonomisk förvaltning och prestation

3.7.15. På grund av utformningen av ansökningsomgången 2018 och förvaltningen av förslagets rangordning blev ett av två flaggskeppsteman utan finansiering trots att det hade kommit in stödberättigande förslag som utvärderats högt för båda ämnena.

Iakttagelser och övriga frågor

3.7.16. Även om den preliminära utvärderingen av det gemensamma företaget BBI var klar enligt den exakta tidsram som fastställs i den rättsliga ramen, kunde det bästa mervärdet för det gemensamma företags beslutsprocess inte anges i detta tidiga skede av verksamheten.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.7.17. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

⁽⁵⁷⁾ Årlig verksamhetsrapport 2018 för det gemensamma företaget BBI, s. 185. Den rapporterade felprocentsatsen är inte helt representativ eftersom den endast baseras på de två första omgångarna av efterhandsrevisioner, som ännu inte har slutförts.

BILAGA

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/ Har inte genomförts/ Ej tillämpligt)
2017	I slutet av 2017 hade kommissionen ännu inte gjort de specifika förändringar av sina gemensamma verktyg för förvaltning och övervakning av bidrag från Horisont 2020 som behövs när det gäller behandlingen av det gemensamma företagens naturabidrag.	Har genomförts
2017	Stödansökningsomgången 2016 resulterade i relativt liten täckning av ämnesområden avseende forsknings- och innovationsåtgärder. Forsknings- och innovationsåtgärderna hade en total budget på 50 miljoner euro och innehöll tolv ämnesområden där vart och ett utformats med inriktning på de specifika utmaningar som följer av demonstration och förverkligande i värdekedjan. Alla stödberättigande förslag hade utvärderats i förhållande till utvärderingskriterierna i Horisont 2020 och rangordnats för medfinansiering inom gränserna för den gemensamma budgetposten. Större delen av bidragsbudgeten var dock inriktad på tre av de sex ämnesområden som finansierades samtidigt som det gemensamma företaget inte kunde finansiera sex forsknings- och innovationsåtgärder, trots att det för fyra av dem fanns förslag som var berättigade till medfinansiering. För att säkerställa en optimal täckning av de viktigaste ämnena bör det gemensamma företaget överväga att begränsa antalet förslag per ämnesområde genom att ange en vägledande budget på ämnesnivå i meddelandet om ansökningsomgång.	Har genomförts
2017	Som svar på de rekommendationer som utvärderarna lämnade utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan som antogs av det gemensamma företaget BBI:s styrelse i mars 2018. Det gemensamma företaget har generellt godtagit rekommendationerna och redan börjat vidta ett antal åtgärder för att hantera de viktigaste aspekterna som tas upp i den preliminära utvärderingen. Enligt handlingsplanen ska merparten av de åtgärder som vidtas som svar på rekommendationerna genomföras under 2018 och 2019.	Pågår

Det gemensamma företags svar

3.7.15. Efter att ha analyserat resultatet av förfarandena för utvärdering och beviljande för ansökningsomgången 2018 kom det gemensamma företaget fram till att det är bättre att ha särskilda budgetposter för ämnesområden avseende innovationsåtgärder (flaggskeppsteman) för att säkerställa en bättre täckning. Detta tillvägagångssätt har redan införlivats i det gemensamma företags årliga arbetsprogram för 2019 genom den ändring av programmet som gjordes den 19 mars 2019.

3.8. Det gemensamma företaget Shift2Rail

Inledning

3.8.1. Det gemensamma företaget Shift2Rail ligger i Bryssel och inrättades i december 2014 ⁽⁵⁸⁾ för en period på tio år. Det började arbeta självständigt den 24 maj 2016.

3.8.2. Det gemensamma företaget Shift2Rail är ett offentlig–privat partnerskap i järnvägssektorn. De grundande medlemmarna är Europeiska unionen (EU), företrädd av kommissionen, och partner i järnvägsindustrin (viktiga berörda parter, bland annat tillverkare av järnvägsmateriel, järnvägsföretag, infrastrukturförvaltare och forskningscentrum). Andra enheter får delta i det gemensamma företaget som associerade medlemmar.

3.8.3. Tabell 1 visar nyckeltal för det gemensamma företaget ⁽⁵⁹⁾.

Tabell 1

Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2018	2017
Budget för betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	69,4	34,5
Budget för åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	80,9	64,7
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	71,9	44,1
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	84,8	68,6
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	22	20

⁽¹⁾ I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, och inkomster avsatta för särskilda ändamål.

⁽²⁾ Personalen består av tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

UTTALANDE

3.8.4. Vi har granskat

- det gemensamma företagens räkenskaper, som består av årsredovisningen ⁽⁶⁰⁾ och rapporterna om budgetgenomförandet ⁽⁶¹⁾ för det budgetår som slutade den 31 december 2018,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.8.5. Vi anser att det gemensamma företagens räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2018, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁽⁵⁸⁾ Rådets förordning (EU) nr 642/2014 av den 16 juni 2014 om bildande av det gemensamma företaget Shift2Rail (EUT L 177, 17.6.2014, s. 9).

⁽⁵⁹⁾ Ytterligare information om det gemensamma företagens behörighet och verksamhet finns på dess webbplats: www.shift2rail.org

⁽⁶⁰⁾ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁽⁶¹⁾ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.6. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.7. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.8.8. Iakttagelserna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

Iakttagelser om genomförandet av Horisont 2020:s budget

3.8.9. Tabell 2 visar en översikt över medlemmarnas bidrag till det gemensamma företaget i slutet av 2018.

Tabell 2

Medlemmarnas bidrag till Shift2Rail

(i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2018)				
	Operativ verksamhet	Komplette- rande verk- samhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontant	Godkända naturabi- drag	Rapporterade men inte godkända naturabidrag	Naturabidrag till kom- pletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	398,0	0,0	398,0	158,9	0,0	0,0	0,0	158,9
Näringslivsmedlem- mar	350,0	120,0	470,0	6,5	21,7	63,7	160,4	252,3
Totalt	748,0	120,0	868,0	165,4	21,7	63,7	160,4	411,2

⁽¹⁾ Kompletterande verksamhet ingår inte i revisionens inriktning och omfattning.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.8.10. Genomförandegraderna för de tillgängliga åtagande- och betalningsbemyndiganden 2018 var 100 % respektive 82,3 %. Merparten av de betalningar som det gemensamma företaget gjorde 2018 var mellanliggande betalningar för de Horisont 2020-projekt som hade valts ut vid ansökningsomgångarna 2015 och 2016, och förfinansiering av Horisont 2020-projekt som hade valts ut vid ansökningsomgången 2018.

Iakttagelser om internkontroller

3.8.11. Det gemensamma företaget har infört tillförlitliga förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar. Situationen i slutet av 2018 visade att det gemensamma företaget till stor del hade infört normerna för intern kontroll och att några åtgärder skulle slutföras 2019, såsom ändringen av modellen för prestationsindikatorer. Under 2018 förstärkte Shift2Rail även sin ram för hantering av intressekonflikter.

3.8.12. Kommissionens gemensamma revisionstjänst ansvarar för efterhandsrevisionen av betalningar inom Horisont 2020. Baserat på de tillgängliga resultaten av efterhandsrevisioner i slutet av 2018 rapporterade det gemensamma företaget en kvarstående felprocent på 0,97 % för Horisont 2020-projekt ⁽⁶²⁾.

Iakttagelser om sund ekonomisk förvaltning och prestation

3.8.13. Som ett pilotprojekt om en stödordning med enhetsbelopp inbjöd det gemensamma företaget endast sina medlemmar till 2018 års ansökningsomgång. Det vägledande värdet för pilotprojektet var 1 34,1 miljoner euro (86,3 % av den totala budgeten för ansökningsomgången 2018). Målet var att testa fördelarna med förenkling och om det var möjligt att genomföra en stödordning med enhetsbelopp.

3.8.14. De finanse experter som deltog i utvärderingen av bidragen pekade på några relevanta avvikelser i de finansiella förslagen i förhållande till stödmottagarnas historiska finansiella uppgifter. Det gemensamma företaget utnyttjade förberedelsearbetet till att analysera stödmottagarnas förklaringar till avvikelserna och korrigera enhetsbeloppet om det var motiverat. För att göra stödordningen med enhetsbelopp ännu mer ändamålsenlig och effektiv behöver det gemensamma företaget ytterligare förbättra de finansiella uppgifterna i sin databas över stödmottagare och redovisa viktiga kommentarer från finanse experter i den sammanfattande utvärderingsrapporten.

Iakttagelser om övriga frågor

3.8.15. När en associerad medlem 2018 blev ett helägt dotterbolag till en grundande medlem fick den behålla sin status som associerad medlem och sin plats i styrelsen. Följaktligen stärkte den grundande medlemmen i praktiken sin representation i styrelsen. Bestämmelserna i det gemensamma företags nuvarande rättsliga ram behandlar inte tillräckligt företagsförvärv mellan det gemensamma företags näringslivsmedlemmar och vilka konsekvenser det kan få för en balanserad representation av medlemmar i styrelsen.

3.8.16. Även om den preliminära utvärderingen av det gemensamma företaget Shift2Rail var klar enligt den exakta tidsram som fastställs i den rättsliga ramen, kunde det bästa mervärdet för det gemensamma företags beslutsprocess inte anges i detta tidiga skede av verksamheten.

3.8.17. Personalomsättningen vid det gemensamma företaget under de två senaste åren berodde helt och hållet på omsättningen av kontraktsanställda, och den var relativt hög. För att hantera situationen med hög personalomsättning använde sig det gemensamma företaget av tjänster som utfördes av tillfälliga arbetstagar, vilka utgjorde cirka 17 % av den totala personalstyrkan.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.8.18. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

⁽⁶²⁾ Den 31 december 2018 kunde det gemensamma företaget Shift2Rail basera sin beräkning av felprocentsatsen på fyra slutrapporter om efterhandsrevisioner (en gällde riskbaserad revision och tre gällde det gemensamma företags representativa urval). Se Shift2Rail:s årliga verksamhetsrapport för 2018, s. 120–122.

BILAGA

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/Har inte genomförts/Ej tillämpligt)
2017	I slutet av 2017 uppgick det gemensamma företags outnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år till cirka 7,6 miljoner euro. Denna situation visar på brister i budgetplaneringsprocessen, som dock inte kan kontrolleras fullt ut av det gemensamma företaget.	Har genomförts
2017	Situationen i slutet av 2017 visade att de viktigaste normerna för intern kontroll till stor del hade genomförts, men några åtgärder återstod att avsluta 2018.	Pågår
2017	Som svar på de rekommendationer som utvärderarna lämnade utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan som antogs av styrelsen den 28 juni 2018. Alla rekommendationer i den preliminära utvärderingen kommer inte att behandlas inom den nuvarande fleråriga budgetramen, men några åtgärder i handlingsplanen har redan börjat vidtas, medan man räknar med att andra, i enlighet med deras karaktär och den nuvarande rättsliga ramen, kommer att genomföras under perioden 2018–2020.	Pågår

Det gemensamma företagens svar

3.8.14. Vi bekräftar att alla slutsatser och rekommendationer från de finansiella utvärderarna grundar sig på tillförlitliga finansiella uppgifter och har beaktats och åtgärdats separat för var och en av stödmottagarna (medlemmarna) innan bidragsavtal undertecknades. Vi bekräftar att detta har gjorts i enlighet med kommissionens beslut C(2017) 7151 av den 27 oktober 2017 om att tillåta användning av ersättning i form av ett enhetsbelopp för de bidragsberättigade kostnaderna för åtgärder inom ramen för Horisont 2020 (EU:s ramprogram för forskning och innovation) och Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2014–2018.

Denna första erfarenhet av användning av bidrag i form av enhetsbelopp har gett positiva resultat när det gäller att ytterligare förenkla finansieringsreglerna, möjliggöra för det gemensamma företagens medlemmar att fokusera på det tekniska genomförandet av bidragsavtalet och förhindra och minska antalet finansiella fel. Vi medger att förberedelserna och genomförandet av pilotprojektet med enhetsbelopp behöver förbättras. Samtidigt har vi noggrant följt upp alla rättsliga och finansiella aspekter i kommissionens beslut. Kontrollen av att ansökningsomgången med enhetsbelopp genomförts enligt principen om sund ekonomisk förvaltning görs senare inom ramen för kontrollerna i enlighet med Shift2Rail-förordningen. Under förberedelserna med bidragsavtalet såg utanordnaren till att vederbörlig hänsyn togs till alla kommentarer från de tekniska och finansiella experterna. Vi har noterat revisionsrättens rekommendation och ska ytterligare förbättra hela processen inom ramen för ansökningsomgången 2019.

3.8.15. Vi är medvetna om Shift2Rail-förordningens begränsningar men vill samtidigt påpeka att den rättsliga ramen för förordningen inte medger att en grundande medlem får ökat inflytande i beslutsprocessen och den övergripande styrningen. Vi kommer att ta hänsyn till revisionsrättens iakttagelse i en eventuell ändring av Shift2Rail-förordningen.

3.8.16. Vi medger att utvärderingen ägde rum i ett tidigt skede av vår verksamhet, men som revisionsrätten noterar var detta ett krav i enlighet med Shift2Rail-förordningen och det övergripande Horisont 2020-programmet.

3.8.17. Den höga personalomsättningen beror främst på tjänsteförteckningens aktuella struktur. Vi måste rätta oss efter den och kan därför inte erbjuda samma förmånliga kontraktsvillkor som övriga EU-organ och EU-institutioner. Vi har dock vidtagit "mjuka" åtgärder för att minska den höga omsättningen. Frågan behöver följas upp tillsammans med kommissionen.

DET GEMENSAMMA FÖRETAGET MED VERKSAMHET INOM EURATOM

3.9. *Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)***Inledning**

3.9.1. Det europeiska gemensamma företaget för Iter ⁽⁶³⁾ och utveckling av fusionsenergi inrättades i mars 2007 ⁽⁶⁴⁾ för en period av 35 år. De största fusionsanläggningarna skulle utvecklas i Cadarache i Frankrike, men det gemensamma företagens säte ligger i Barcelona.

3.9.2. De grundande medlemmarna i det gemensamma företaget är Euratom, företrätt av kommissionen, medlemsstaterna i Euratom och Schweiz, som har ingått samarbetsavtal med Euratom.

3.9.3. *Tabell 1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget ⁽⁶⁵⁾.

Tabell 1

Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2018	2017
Budget för betalningsbemyndiganden (miljoner euro)	794,8	847,6
Budget för åtagandebemyndiganden (miljoner euro)	649,9	562
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	847,4	864,9
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	706,2	588,9
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	442	449

⁽¹⁾ I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, och inkomster avsatta för särskilda ändamål.

⁽²⁾ Personalen består av tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen**UTTALANDE**

3.9.4. Vi har granskat

- det gemensamma företagens räkenskaper, som består av årsredovisningen ⁽⁶⁶⁾ och rapporterna om budgetgenomförandet ⁽⁶⁷⁾ för det budgetår som slutade den 31 december 2018,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.9.5. Vi anser att det gemensamma företagens räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2018, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

⁽⁶³⁾ Internationella termonukleära experimentreaktorn.

⁽⁶⁴⁾ Rådets beslut 2007/198/Euratom av den 27 mars 2007 om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för Iter och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag (EUT L 90, 30.3.2007, s. 58).

⁽⁶⁵⁾ Ytterligare information om det gemensamma företagens behörighet och verksamhet finns på dess webbplats: www.f4e.europa.eu

⁽⁶⁶⁾ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁽⁶⁷⁾ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.6. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.7. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Upplysningar av särskild betydelse

3.9.8. Utan att det påverkar uttalandet ovan vill vi uppmärksamma följande: I november 2016 godkände Iterrådet ⁽⁶⁸⁾ ett nytt basscenario för Iterprojektet. I ITERS nya basscenario beräknas att First Plasma-fasen ⁽⁶⁹⁾ ska uppnås och den operativa fasen inledas 2025. Byggsfasen ska avslutas 2035. Enligt det tidigare basscenariot från 2010 uppskattades att byggsfasen skulle vara avslutad 2020 ⁽⁷⁰⁾. Det nya basscenariot anses vara det tidigaste tekniskt möjliga slutdatumet ⁽⁷¹⁾.

3.9.9. F4E räknade om sitt bidrag till projektets byggsfas till 12 miljarder euro (i 2008 års penningvärde), vilket är en ökning från de 6,6 miljarder euro (i 2008 års penningvärde) som rådet godkände 2010 ⁽⁷²⁾. Uppskattningarna inkluderar inte oförutsedda utgifter, trots att kommissionen framhållit att det vore lämpligt med en marginal på upp till 24 månader för tidsplanen och 10–20 % för budgeten ⁽⁷³⁾.

3.9.10. Den 29 mars 2017 meddelade Förenade kungariket rådet sitt beslut att lämna EU och Euratom. Detta kan få betydande effekter på det gemensamma företaget F4E:s och Iterprojektets verksamhet efter 2020.

3.9.11. I april 2018 ⁽⁷⁴⁾ gav rådet kommissionen behörighet att godkänna Iterprojektets nya basscenario för Euratoms räkning och bekräftade återigen sitt åtagande att ställa resurser till förfogande, inom gränserna för nästa fleråriga budgetram och utan att det påverkar senare budgetramförhandlingar som kommer att fastställa detaljerna för den framtida finansieringen ⁽⁷⁵⁾.

3.9.12. Vi anser att positiva steg har tagits för att förbättra förvaltningen och kontrollen av det gemensamma företags bidrag till projektets byggsfas, men risken kvarstår för ytterligare kostnadsökningar och förseningar i projektgenomförandet i förhållande till det godkända basscenariot.

3.9.13. Iakttagelserna nedan påverkar inte revisionsrättens uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen

3.9.14. Den slutliga budget för 2018 som fanns tillgänglig för genomförande omfattade åtagandebemyndiganden på 706,2 miljarder euro och betalningsbemyndiganden på 847,4 miljarder euro. Utnyttjandegraderna för åtagande- och betalningsbemyndiganden var 98,4 % respektive 96,1 %.

⁽⁶⁸⁾ 19:e Iterrådet den 16–17 november 2016. Iterrådet är ledningsorganet i den internationella Iterorganisationen.

⁽⁶⁹⁾ Med First Plasma avses det steg i byggandet av fusionsreaktorn då det blir möjligt att testa reaktorns grundläggande komponenter och även den punkt då driftsfasen startar.

⁽⁷⁰⁾ KOM(2010) 226 slutlig, 4.5.2010.

⁽⁷¹⁾ Såsom anges i den femte årliga bedömningen av en oberoende utvärderingsgrupp (31 oktober 2016) och i rapporten från det gemensamma företaget F4E:s projektförvaltningschef till styrelsen i december 2016.

⁽⁷²⁾ Rådets slutsatser om Iter – läget den 7 juli 2010 (ref.11902/10).

⁽⁷³⁾ COM(2017) 319 final, 14.6.2017, (åtföljt av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar SWD(2017) 232 final, 14.6.2017), kapitel V Iter: *Det fortsatta arbetet*.

⁽⁷⁴⁾ Det belopp på 6,6 miljarder euro (i 2008 års penningvärde) som rådet beslutade om 2010 utgör för närvarande ett tak för det gemensamma företags utgifter fram till 2020.

⁽⁷⁵⁾ Europeiska unionens råd, 7881/18 antogs den 12 april 2018.

3.9.15. På grund av allvarliga brister i planeringsprocessen för 2017 års budget översteg de betalningsbemyndiganden som slutligen behövdes under 2017 betydligt betalningsbemyndigandena i de ursprungliga budgetarna. Under 2018 behövde det gemensamma företaget ytterligare 160,7 miljoner euro i betalningsbemyndiganden (dvs. 25 % mer än i den ursprungliga budgeten för 2018 ⁽⁷⁶⁾).

3.9.16. Det gemensamma företaget F4E gjorde under 2018 en justeringsbetalning på 1 miljon euro av redan beviljade och kontrollerade betalningar för personalens tjänsteresor från administrationsbudgeten (kapitel 1.3 – tjänsteresor och resekostnader) till driftsbudgeten (kapitel 3.4 – övriga driftsutgifter). Justeringsbetalningen följde dock inte budgetprincipen om specificering.

Iakttagelser om sund ekonomisk förvaltning och prestation

3.9.17. Direktörens beslut om att ändra anställningsort för en nyrekryterad chef från Barcelona till Cadarache saknade tillräckligt underlag ⁽⁷⁷⁾ för att motivera de ytterligare lönekostnaderna till följd av de olika korrigeringskoefficienterna ⁽⁷⁸⁾.

3.9.18. I slutet av 2018 använde F4E fortfarande Iter-krediteringen för att övervaka framstegen för sitt projekt, trots att de externa experter som utsetts av F4E:s styrelse, i flera på varandra följande årliga bedömningar, har rekommenderat att man ska använda ett EVM-system (*Earned Value Management*, resultatvärde metod för att mäta utvecklingen i pågående projekt) som återspeglar tekniska eller fysiska framsteg kopplade till uppkomna kostnader och utgifter för sådana framsteg. Experterna betonade återigen 2018 att den centrala fördelen med att ha ett EVM-system är att det ger ett tydligt mått på framsteg ⁽⁷⁹⁾, och upprepade sin begäran att det ska införas ett prestationsmätningssystem som är kopplat till ekonomiska och tekniska framsteg och inte till Iter-krediteringen. Styrelsen utsedde därför en tillfällig intern grupp som fick i uppgift att se över F4E:s prestationsrapportering.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.9.19. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på revisionsrättens iakttagelser från tidigare år finns i *bilagan*.

⁽⁷⁶⁾ Det gemensamma företaget F4E:s ursprungliga budget för 2018 som antogs av styrelsen den 1 december 2017 uppgick till 634,1 miljoner euro.

⁽⁷⁷⁾ I december 2018 underströk styrelsen att det gemensamma företaget F4E noggrant måste övervaka de administrativa kostnaderna, i linje med begäran om kostnadsbegränsningar i rådets slutsatser av den 12 april 2018 (Europeiska unionens råd 7881/81).

⁽⁷⁸⁾ Korrigeringskoefficienten i Barcelona är 91,7 % medan den är 116,7 % i Cadarache.

⁽⁷⁹⁾ Den sjunde årliga bedömningen av en oberoende utvärderingsgrupp (30 november 2018).

BILAGA

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

År	Revisionsrättens kommentarer	Genomförande av korrigerande åtgärder (Har genomförts/Pågår/ Har inte genomförts/ Ej tillämpligt)
2015	I noterna till årsredovisningen speglar tabellen och informationen under rubrik 4.3.1.1. "Iters upphandlingar (den internationella Iterorganisationen)" de upphandlingar som har ingåtts (kolumn 3) och de som hittills har krediterats (kolumn 4). Men tabellen visar inte hur långt man i realiteten har kommit med de pågående arbetena. I årsredovisningen för 2015 har det gemensamma företaget kompletterat denna information med en uppskattning av pågående arbeten som tar hänsyn till det totala värdet av utgifter för kontrakt kopplade till upphandlingar, och ett diagram som visar vilka milstolpar som uppnåtts för varje upphandlingsavtal som ingåtts med den internationella Iterorganisationen.	Har genomförts
2015	Systemet för att tillhandahålla information om värdet av verksamhetens genomförandegrad (resultatvärdeometoden) diskuteras med den internationella Iterorganisationen för att milstolparna för anslag ska fördelas bättre under den tid som en upphandling pågår.	Har genomförts
2015	Förhandlade förfaranden användes i 45 % av de 84 upphandlingar för operativa ändamål som inleddes under 2015 (58 % under 2014). Även om det gemensamma företaget minskade andelen förhandlade förfaranden under 2015 behöver mer ansträngningar göras för att öka konkurrensen vid upphandlingarna för operativa ändamål. När det gäller bidrag mottogs i genomsnitt 1,4 förslag per ansökningsomgång. Resultatet efter kontroll: År 2017 användes fortfarande förhandlade förfaranden i 47 % av de 47 upphandlingar för operativa ändamål som inleddes under 2017 (45 % under 2016). Under 2017 vidtog det gemensamma företaget åtgärder för att minska andelen förhandlade förfaranden. Dock måste ansträngningar göras för att öka konkurrensen vid upphandlingarna för operativa ändamål. När det gäller bidrag mottogs i genomsnitt 1 förslag per ansökningsomgång.	e.t.
2015	Beslutet att genomföra näringslivspolicyn för fusionsenergi och policyn för immateriell äganderätt och informationsspridning fattades av det gemensamma företags styrelse den 27 juni 2013. En konsekvensbedömning av genomförandet av de olika policyerna håller på göras.	Har genomförts
2016	I juni 2015 antog det gemensamma företags styrelse en strategi för bedrägeribekämpning och en tillhörande åtgärdsplan. Merparten av åtgärderna genomfördes 2016. Det gemensamma företaget har dock inte infört ett särskilt verktyg som underlättar övervakningen av dess åtgärder vid upphandlingsförfaranden, särskilt åtgärder som gäller riskbedömning och utvärderings-, förhandlings- och tilldelningsetapperna under förfarandena.	Har genomförts
2017	Det gemensamma företaget har inte konsekvent följt upp intresseförklaringarna från ledande befattningshavare.	Har genomförts
2017	Stora brister i strategierna för intern kommunikation medförde att det inte gick att säkerställa att lämplig information om de uppskattade kostnaderna för avvecklingsfasen spreds inom organisationen. Det gemensamma företaget redovisade därför ingen avsättning för detta åtagande i årsredovisningarna för tidigare år.	Har genomförts

Det gemensamma företags svar

3.9.15. Vi vill betona att även om svagheterna i budgetplaneringen blev tydliga i 2017 års budget och bristen på betalningsbemyndiganden för 2018 var en konsekvens av detta, har situationen rättats till i 2019 års budget.

Vi uttrycka vår tacksamhet till Euratom för det extra bidraget till 2018 års budget som möjliggör sund och rättvis likviditetsförvaltning under hela året. Vi skulle också vilja rapportera att avsaknaden av betalningsbemyndiganden varken skulle ha haft någon som helst inverkan på eller riskera hanteringen av våra skyldigheter som följer av artikel 11 i vår budgetförordning, eftersom 1 37 miljoner euro betalades till Iterorganisationen i form av ett förskott på 2019 års kontantbidrag.

Systemet för betalningsprognoser har omarbetats helt och integrerats i det nya verktyget för ekonomisk förvaltning, Ecosys. Tillsammans med den nya organisationsstruktur som ökar samverkan mellan projektgrupperna och upphandlingsenheten som administrerar kontrakten, garanterar detta en korrekt budgetplanering och har redan använts för att fastställa inkomsterna i 2019 års budget.

3.9.16. Vi anser att justeringsbetalningen som gjordes för ett totalbelopp och odifferentierade poster inte var det optimala verktyget för att tilldela utgifter till kapitel 3.4 på grund av den upplevda bristen på insyn.

I en anda av förbättrad insyn och kontinuerlig förbättring kommer affärsavdelningen under 2019 att göra följande:

- Först förbättra verktyget för uppdragshantering (MiMa) så att kostnaderna för de uppdrag som identifierats som projektrelaterade kan bokföras direkt under avdelning 3.
- Förtydliga beskrivningarna i avdelning 3.4 i budgetanmärkningarna.
- Till den slutliga årsredovisningen för 2018 lägga till en beskrivning av de utgifter som belastar budgetkapitel B034 – Övriga (drifts)utgifter, inklusive tjänsteresor, för att lyfta fram denna ändring av budgeteringsmetoden.
- Skriva en policy för vad som bör betraktas som projektrelaterat och därmed operativt uppdrag som ska omfattas av avdelning 3 och vad som är administrativa uppdrag tas upp under avdelning 1.
- Se över våra åtagande- och betalningsprocesser för att ta hänsyn till den administrativa karaktären hos vissa poster i driftsavdelningen 3.4.
- Upprätta en särskild rapport om användningen av avdelning 3.4.

3.9.17. Vi är medvetna om att beslutet att byta ut anställningsorten för en nyckelperson från Barcelona till Cadarache inte dokumenterats på ett tillfredsställande sätt, eftersom tillsättningsmyndigheten hade befogenhet att besluta om anställningsort beroende på projektets behov, såsom beskrivs och tillkännages i meddelandet om ledig tjänst.

Vid den tidpunkten hade vi svårigheter med projektet för PF-spolar (polodialfält) på 200 miljoner euro, vilket utgjorde en allvarlig risk för ITERS datum för den första plasman med en potentiell kostnadsrisk.

Därför beslutade direktören att be den valda kandidaten att omedelbart börja i Cadarache, för att garantera att hen hade full uppmärksamhet på PF-krisen, inbegripet personlig närvaro på platsen för att lugna både vår egen personal och industripartnerns personal.

3.9.18. Vi arbetade i stor utsträckning med den tillfälliga arbetsgruppen som tillsatts av styrelsen. Den tillfälliga arbetsgruppen antog ett förslag till ett nytt EVM-system (Earned Value Management). Detta förslag rekommenderades av presidiet och godkändes av vår styrelse i april 2019. Detta nya, tillförlitligare EVM-system

- spårar framsteg med leveransen av våra bidrag in natura,
- ger prestationsmått för tidsplanen,
- använder en mer detaljerad uppdelning av krediteringen för att spåra framsteg bättre,
- länkar samman och jämför de utgifter som uppstår för de framsteg som gjorts.

Vi har infört EVM-systemet på grundval av förslaget från den tillfälliga arbetsgruppen, vars resultat nu rutinmässigt överlämnas till styrelsen.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning IV, med ledamoten Alex Brenninkmeijer som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 24 september 2019.

För revisionsrätten
Klaus-Heiner LEHNE
ordförande

ISSN 1977-1061 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2504 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV